

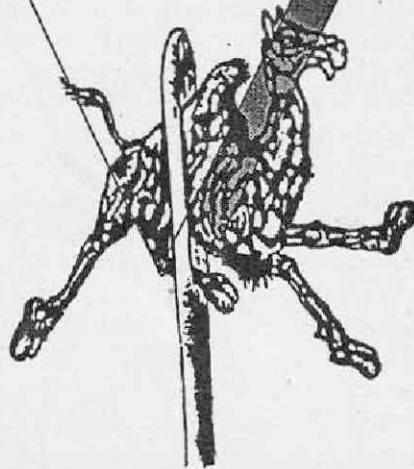
Tű

1996. nov. - dec.

VIII. évfolyam 3. szám

Kiadja: JGYTF

Hallgatói Önkormányzat

ELÉG A HÜLYE VERSENGÉSBŐL

Tisztelt Munkatársak, Szerzők!

Sajnos nem ismerem mindenkit személyesen, ezért vagyok kénytelen így magyarázatot adni az elmaradt honoráriumok ügyében.

Az eddigi gyakorlat, mely szerint a szeptemberi írásért az októberi ösztöndíjkor, az októberi munkáért a novemberi kifizetéskor ... kaptátok meg jogos járandóságokat az elvégzett munkáért, sajnos megváltozott (új HÖK).

Az új módi szerint az októberi számban megjelent írásokért járó pénz a decemberi ösztöndíjakat gyarapítja, két hónapos a csúszás.

Megértem, hogy ez kicsit meglep mindannyiótokat, hiszen a szeptemberi munkadíjakat felvehettétek már októberben, de ez csak az ösztöndíj tetemes csúszásával magyarázható (új HÖK).

Tudom, hogy ez nem vigasztal senkit, de mi, szerkesztők sem kaptuk meg fizetésünket, pedig az fix összeg, ugyanúgy jár, mint pl. a kulturális referensnek a fizetése, ha kap fegyelmet a koszos kollégiumi szoba miatt, ha nem!

A HÖK elnök ezt azzal magyarázta, hogy nem ír ki pénzt, hiszen a szerkesztők személye változhat. Ebből kiindulva soha többé ne adjunk postára egy árva levelet sem, mert lehet, hogy a T. címzett rég elköltözött, vagy tán már meg is halt.

Ezzel kapcsolatban csak annyit, hogy a szerkesztőváltást időben jeleznék a HÖK felé, így elkerülhetnénk azt, hogy illetéktelen személy vegye fel a "horribilis" szerkesztői fizetést.

Megítélésem szerint nem túl intelligens és tisztességes dolog nehezíteni a saját (bár ez magánügy), főként pedig mások dolgát.

Mivel Jancsák Csaba megválasztásakor markáns érdekképviseletet ígért,

úgy gondolom, személyes garanciát vállal arra, hogy legalább a júniusi ösztöndíjkor minden kedves munkatárs elmondhatja, ha késve is, de fillérre pontosan megkapta fizetését. (Már ugye, ha nem változik meg a HÖK elnök személye, hiszen az sem védettebbfaj, mint az újságszerkesztő...)

Remélem, ez a kis kellemetlenség nem veszi el senki kedvét az írástól, mint ahogy a miénket sem a további munkától.

Megértésetekben, munkakedvetekben és a fizetésben bízva tisztelettel:

a főszerk

Kicszerélik a diákigazolványokat

Annak ellenére, hogy okirathamisításnak minősül és évente másfél millió kárt okoz a költségvetésnek, továbbra is nő a hamis diákigazolványok száma. Sajtóinformáció szerint ennek kivédésére már jövő februárban, de legkésőbb 1997 szeptemberében kicszerélik a forgalomban lévő több mint kétmillió igazolványt. A szeptembertől hatályos, módosított felsőoktatási törvény értelmében a diákigazolvány a hallgatói jogviszony igazolására szolgál. Ez azt jelenti, hogy ezentúl nemcsak a közoktatásban tanulókat és a nappali tagozatos hallgatókat, hanem az esti és levelező képzésben résztvevőket is megilleti. Az új, valószínűleg reklámat is hordozó plasztikkártyák forgalomba hozatala kb. 50 millió forintba kerül, az előállítási költségeket azonban nem a diákoknak kell kifizetni.

Csillagidő (TÁK program)

"Valamikor réges-régen egy messzi-messzi Galaxisban..."

Sziasztok sci-fi kedvelők! Van számotokra egy jó hírem: sci-fi klub alakul "Csillagidő" néven. A klub novemberben kezd meg működését. Előadásokat havonkénti rendszerességgel tartunk, melyeken filmvetítések lesznek és fórum a filmek történetével, témájával kapcsolatban. Koncepciónk, hogy jó hangulatú társalgást, vitát provokáljunk köztetek, felélesztve ezzel a Magyarországon igencsak haldokló sci-fi kultúrát. Ha eljöttök, Ti is beleszólhattok a klub további programjaiba, hiszen minden a Ti kedvetekért van. Első témánk: A Csillagok háborúja-tírlógia.

Helyszín: a Közművelődési Tanszék (Szilléri sgt). Idő: Figyeld a plakátokat! Belépés: ingyenes! Rendezvényeinkre bárki eljöhethet, függetlenül korától, nemétől, fajtától...

Addig is: Az Erő legyen Velettek!

Kasza Magdolna

FIGYELEM, ÖSZTÖNDÍJ!

Tisztelt Olvasók!

A következő számban olvashatjátok Jancsák Csaba reagálását, illetve magyarázatát az ösztöndíjak késése miatt. A HÖK elnököt az 1996. november 19-én, három hallgatótól átvett tiltakozó petíció készlettel nyilatkozatra lapunknak. A petíció számos hallgatótársatok aláírását is tartalmazza.

Reméljük, visszaállnak a dolgok a régi (tavalyi) kerékvágásba, és nem kell hosszú sorokat végigállni a bankokban, illetve az automaták előtt potyára.

Volt egyszer egy iskola...

Mint ismeretes, megszűnt a főiskola 2. sz. Gyakorló Általános Iskolája. Az előzményekről és a következményekről kérdeztük Dr. Bácsi Jánost, az összevont gyakorló általános iskola igazgatóját.

Tü: - Igazgató Úr! Egy kicsit furcsa kérdéssel szeretném kezdeni. Hány gyakorló iskolája van tulajdonképpen a főiskolának?

Bácsi János: - 1996 július 1. óta csak egy gyakorló általános iskola létezik, melynek pontos neve: Juhász Gyula Tanárképző Főiskola Gyakorló Általános Iskola.

Tü: - Mik voltak ennek az összevonásnak az előzményei?

B.J.: - Ez egy elég hosszú história, és elég régre nyúlik vissza. Kezdődik azzal a problémával, hogy a volt 2. sz. Gyakorló Általános Iskola épületét az egyházi kárpótlás miatt vissza kellett adni. Az épületet fokozatosan ki kellett üríteni, melyre terv is készült. A főiskola nem akarta eredetileg megszüntetni egyik gyakorló iskoláját sem, hanem azt szeretne volna, ha a 2. számú valamelyik más, szegedi általános iskolával fuzionál. Azonban a tervek készítése után történtek olyan események, melyek ezt megakadályozták. Ezek nagy vonalakban a következők: a főiskola nem kapta meg az egyházi iskola kárpótlásának teljes összegét. Itt több millió, sőt, több tízmillió forint-ról van szó. Emiatt még mindig folyik a vita a minisztérium és a főiskola között. Az összegről a főiskola vezetése többet tudna mondani. Az épületet a megállapodás szerint 1996-ig át kellett adni teljes egészében az egyháznak. Ha létrejön az egységes felsőoktatás, ha most befejeződik a főiskola akkreditációja, akkor világosan kiderül, melyek azok a tanszékek, melyek a 98-ban induló Universitasba egyenlő jogokkal kerülnek be, és melyek azok az egyetemmel párhuzamosan működő tanszékek, amelyek valamilyen módon egységessé fognak válni. Ez is azt a tény erősítette meg, hogy

két nagy gyakorló iskolára nincs szükség. (A tanári pálya iránti kereslet is csökken.) Szeged városában évente átlagosan 1700 gyerekkel kevesebb iratkozik be az első osztályba, mint az azt megelőző évben. A demográfiai hullám mindig valamilyen pozitív dolgot jelent, azt mondják, most egy negatív demográfiai hullám van. A főiskola más egyebet nem tudott, minthogy egy olyan megállapodást hozott létre, melynek alapján 1996 július elsejével két gyakorló iskoláját nem összevonja, hanem közös irányítás alá helyezi. Ezért a főiskola is nagy áldozatokat hozott. A Boldogasszony sugárút 8. sz. alatti három tanszékét kiürítette (oktatástechnológiai, pszichológiai, technika). Így egy nagy gyakorló általános iskola jött létre. Azt őszintén be kell vallani, hogy először nem tudtuk elképzelni, hogy 1000 gyereket is el lehet itt helyezni. Az átalakítás a főiskolának több mint 14 millió forintjába került. A belső közös irányítás alá vonás a legkorrektebbül ment végbe. Senki érdeke nem sérült oly módon, hogy valakit el kellett volna bocsátani, vagy bírósági ügy lett volna.

Az összevonás persze mindannyiunkat sértett egy kicsit, de ez az emberi tűrőhatáson belül van. Viszont ha hosszabb távon nézzük a dolgokat, akkor mindkét iskola nyerhet a dolgon.

Tü: - A másik gyakorló iskola igazgatóját sem érte sérelem?

B. J.: - Erről őt kellene megkérdezni. Nagyon jó kollegák vagyunk. Az igazgatói tisztségre pályázatot írtak ki, melyre én is beadtam a pályázatomat. November 1-től vagyok csak az iskola kinevezett igazgatója, addig dr. Békési Imre főigazgatótól kaptam megbízást. Az igazgatói tisztségre a másik iskola igazgatója nem pályázott. Én

már megválasztottam a három igazgatóhelyettest, melynek egyike a 2.sz. Gyakorló Általános Iskola volt igazgatónöje, Kasza Ferencné.

Tü: - Több pénz jut az iskolára az összevonás után?

B.J.: - Nemigen. Ha a közoktatási törvényt úgy hajtják végre, ahogy az le van írva, (tanulók létszáma alapján kapják majd az általános iskolák is a támogatást), akkor talán egy kicsit több pénz jut. Talán nem árulok el titkot, ha elmondom, hogy elméletileg önellátók vagyunk, de gyakorlatilag úgy működünk, mint a főiskolának egy egysége.

Tü: - A gyerekek érznek valamit a változástól?

B.J.: - Csak néhány osztály létszáma lett magasabb, de még így is elfogadható (kb. 30 fő).

A gyerekek reakcióiról csak pozitívumot tudok mondani. A kicsiknek teljesen mindegy volt, mert ők úgysem ismerték egymást. A nagyobbak pedig úgy voltak, mint az igazi gyerekek: minél többben vagyunk, annál jobb. A lányok úgy gondolták, hogy lesznek "normális" fiúk, a fiúk hogy "normális" lányok. A szeptembert úgy kezdtük, (hogy mindenki összerázódjon), hogy kibéreltünk egy tizenkét vagonból álló szerelvényt, és elutaztunk egy napra Gyopárosra.

Tü: - Hány évfolyam van?

B. J.: - Két struktúrában működünk. Egy hagyományos nyolcosztályosban, ahol évfolyamonként 4 párhuzamos osztály van, és ezenkívül van két 6+6-os gimnáziumi osztályunk is.

Tü: - Rontott-e a változás az oktatás színvonalán?

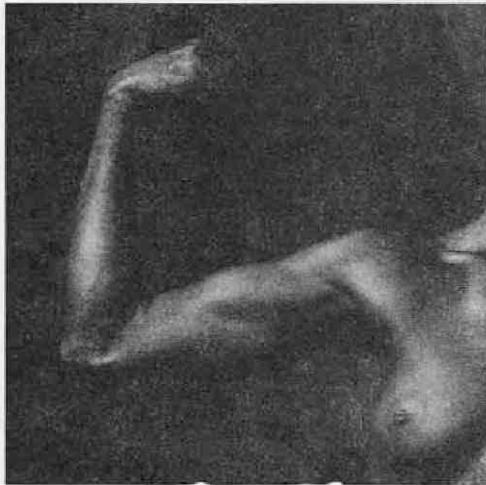
B.J.: -Én azt hiszem, nem. De a fél-évi tanulmányi eredmények majd megmutatják.

Tü: - Ön személy szerint egyetért a közös irányítás alá való vonással?

B. J.: - Hát ez jó kérdés. Én személy szerint az egész oktatáspolitikával nem értek egyet.

Erre egyértelműen nem tudok igen-nel, vagy nemmel válaszolni. Azt hiszem, hogy a válasszal még talán várni kellene egy kicsit.

Borsi Péter

A NŐ – A feminizmus ma

A Társadalomelméleti Tanszék "A kisebbségekből álló társadalom konfliktusai" címmel előadássorozatot indított a Soros Alapítvány támogatásával. November 5-én Acsády Judit a feminizmus történetéről tartott előadást "Feminizmus tegnap és ma" címmel. Téma volt a feminizmus mint politikai áramlatok, irányzatok összessége, azaz politikai célkitűzés, filozófia. A "tegnap" véleményét a nőről Madách Imre képviselte legvilágosabban. E szerint a nő attól szép, hogy cseszt, gyenge és önmagában nem érvényesül. De manapság a nő már nem az az "utunkban fetregő bogárka, akit felemelhetünk". A feminizmus fogalma új értelmet nyert és tért hódít.

Tü: - Mit jelent az, ha egy nőre azt mondják: feminista?

A.J.: - Szerintem Magyarországon ez egy nagyon megterhelt fogalom és nagyon sok negatív előítélet tapad hozzá. És ezért nehéz megválaszolni. Mert hogyha azt mondom, hogy beleillesztek azokba a negatív előítéletekbe, akkor azt válaszolnám, hogy feminista bélyeget nagyon sok esetben sütnék egyszerűen olyan nőkre, akik úgy mond önérdékérvényesítők. Tehát mondjuk azt, hogy életük során nem feltétlenül csak másoknak az érdekeit tartják szem előtt, illetve nem úgy viselkednek, hogy a saját érdekeiket a mások érdekeinek alárendelik.

Egyébként engem is úgy neveltek, hogy a nőnek az a feladata, hogy a saját érdekeit a többiek érdekének rendelje alá. Na most, hogyha Te nem úgy teszed, akkor elképzelhető, hogy egy ilyen hagyományos gondolkodásban emiatt lefeministáznak attól függetlenül, hogy Te most politikai aktivista vagy, írsz-e, kutató vagy-e, vagy mit csinálsz. Én felvállaltam a feminista jelzőt, mert jó néhány évvel ezelőtt csináltunk egy kis csoportot, amit akkor hosszas vita után neveztünk el feministának. Ez egy olyan nőcsoport volt, ami egy alternatív gondolkodásmódot próbált elterjeszteni a női és férfi szerepekről. És semmi mást nem szeretnénk, mint azt, hogy a nagyon kategorikus és nagyon sztereotíp elképzeléseket feloldjuk, amik tulajdon-

képpen teljesen spontán módon is oldódnak. Tehát nem mondhatjuk azt, hogy a magyar társadalom egy az egyben visszautasít mindent, és mindenki annyira csökönys ebben a kérdésben, és asszony verve, bér számolva stb. Nem igaz, hogy mindenki így gondolkodik. Nagyon vegyes a magyar társadalom ebben a tekintetben. Szóval mi, azaz ez a csoport, azért vállaltuk fel a feminizmus szót, mert érdemes kísérletet tenni arra, hogyha bemutatód ennek a kultúrtörténetét, a feminista gondolkodásnak a történetét, a mai irodalmat, azokat a társadalomtudományi irányzatokat, filozófiai, irodalomkritikai és még történelemírási irányzatokat is, amikben a feminizmus hozott valami újat, akkor lehet, hogy megváltozik itthon a feminizmus megítélése. Szóval mi ezt vállaltuk fel, és ezért nehéz számomra válaszolni arra, hogy mit tekint a közvélemény feministának, mert én már olyan régóta vagyok ebben benne, hogy nehéz újra visszahelyezkedni egy olyan látásmódra, ami kívülről jön. Modjuk arra emlékszem, hogy amikor nekem 6-7 évvel ezelőtt először valaki megpendítette ezt a feminizmus szót, akkor én azt mondtam, hogy na ne, hát ne szórakozz velem, nekem ez nem tetszik, egyáltalán mi ez. És akkor jöttem rá, hogy gőzöm nem volt róla mi az, de én is önkéntelenül visszautasítottam ezt a jelzőt. És érdekes, hogy egy olyan sráctól hallottam először erről a szó-

ról, aki középiskolai tanulmányait Németországban végezte és ott csak úgy a saját maga szakállára végiglátogatott mindenféle kis alternatív, forradalmi csoportokat, és ebben a közegben teljesen magától értetődő volt a feminizmus. Tehát ez a legújabb feminista irányzat, ami pontosan a nemi szerepek és a sztereotípiák ellen beszél. De mielőtt ezt tudtam volna, én is visszautasítottam. Dehogy, minek foglalkozzanak a nők saját magukkal!

Tü: - Az emancipált nő és a feminista nő mennyire szinoním kifejezések?

A.J.: - Van köze a kettőnek egymáshoz, de szerintem Magyarországon az emancipált szó nagyon lejáratott, ami köszönhető a '60-'70-es évek sajtóvitáinak. Mert volt egy nagyon erős pártpropaganda, ami ugye sulykolta ezt az emancipáció képet, hogy ezzel azonosultak-e a nők vagy sem, az most vitás kérdés. Ki az, aki azt gondolta, hogy az jó, hogyha dolgozik; ki az, aki ezt kényszerként élte meg. Szerintem itt nagyon fontos végiggondolni azt, hogy milyen rétegek vannak a magyar társadalomnak, és hogy az egyes rétegekben milyen értékek fűződnek a nők munkavállalásához. Itt nagyon másfajta kulturális gyökerei vannak, hogy ezzel ki ért egyet, vagy ki nem. Ha ezután valaki emancipált, az olyan fából vaskarika jelző, mert egy olyan rendszerben, ami már a jogfosztottságot megszüntette,

elvileg mindenki emancipált. Hogyha én azt mondom, hogy emancipált vagyok, sokkal inkább lehet, hogy egy ilyen attitűdöt jelenthet a köznyelv számára, hogy akkor én élek azokkal a jogaimmal, amiket ez a fajta törvényes háttér biztosít nekem. De hogyha élsz ezekkel a jogokkal, akkor lehet, hogy ezért neveznek feministának, mint-hogyha ezzel olyannak tekintetnének, aki mások kárára él ezekkel a kapott vagy szerzett, adott jogokkal. Tehát azt, hogy nem vagy jogfosztott, azaz emancipált vagy, azért nem keverném össze a feministaival, mert a feminista lehet az, aki tudatosan vállalja és akkor küzd, csoportot alakít, ír vagy kutat, vagy ilyesmit csinál. De lehet az is, hogy egyszerűen úgy él, hogy ő maga nem azonosul a sztereotíp.nőideállal. Ez teljesen spontán dolog is lehet, hogy Te úgy nősz fel és mindig is azonosnak tekinted magad a férfiakkal. A feminizmus maga azt jelenti, hogy egy kölcsönös érdekek megértésén alapuló harmónikus viszonyt kell kialakítani a nemek között. Megérteni azt, hogy a másik nemnek a helyzetében lenni milyen. Mert lehet, hogy a fiúknak sem egyszerű azokkal a sztereotípiákkal megküzdeni, vagy azokkal a lányokkal megküzdeni, akik csak ki akarják őket használni. Mert ugye ismertek azok a stratégiák, hogy majd teherbe esek tőle aztán kész, attól függetlenül, hogy a fiú akarja-e a gyermeket vagy sem. Vagy elvetetem, nem érdekel, mit

mond a srác. Ezek nagyon érdekes kérdések, és hogyha ebben a nők úgy lépnek fel, hogy nem veszik figyelembe a férfiak véleményét, akkor az egy nagyon komoly konfliktushelyzet. És ez tényleg kiélezi a nemek közti harcot vagy érdekellentétet. Az a fajta feminizmus, vagy inkább értékrendszer, amihez én hozzájárulok, azt jelentené, hogy megérteni a másikat, szeretni a másikat, de elvárni tőle, hogy az én érdekeimet ő is figyelembe

tudja venni. Tehát én meghalljam azt, amikor ő azt mondja, hogy szeretlek, de nem akarom, hogy most szülj; de meghalljam azt is, hogy szeretlek és

THE EX: STOP STUPID COMPETITIONS (Elég a hülye versengésből)

Nem érdekli, hogy elfogadják vagy sem
Nem hord magassarkú cipőt, hogy nagyobbnak látsszon
Nem fogja a gyengét játszani amikor erős
Nem érdekli, hogy már nem egészen fiatal
Nem számolja a kalóriákat mint egy birka
Akkor eszik amikor kedve tartja.
Amikor rosszul érzi magát, nem fog azért mosolyogni, hogy szeretetreméltó nőnek látsszon, aki mindenkit felvidít
A csalók tudják a siker titkát, de az életük szomorú és boldogtalan
Annyi nő járta eddig ezt az utat...
Nem éri meg így élni
Elég a hülye versengésből
Elég a hülye versengésből

most akarom, hogy szülj egy gyermeket, és akkor meg tudjam vele beszélni azt, hogy én most szülök egy gyermeket, de nézd ez mit fog jelenteni, én egyetemista vagyok és be akarom fejezni a tanulmányaimat, fogsz-e pelemekázi velem?... Tehát, hogy ezek a dolgok megbeszélhetők legyenek.

Tü: - Akkor jelenleg a feminizmus a férfi és a nő közötti egyenlőséget jelenti?

A.J.: - Igen. Tehát mindenki olyan legyen aki, azaz saját maga. Az összes sztereotípiától és elvárástól függetlenül. Ez soha nem azt jelenti - legalábbis az én számomra - hogy ne kelljen megértened a tradíciókat, és ne kelljen megértened azt a kultúrát, azt a történelmet, ahol felnőttél. Akkor, amikor azt mondom, hogy drasztikusan szakítok a hagyománnyal és valami egész mást teszek, ez valószínűleg lehetetlen, mert amikor azt mondod, hogy valami egész mást teszek, azt az egész másságodat csak annak a fényében tudod megfogalmazni, hogy azt mondod mi az, ami nem leszek.

Egyenjogúság az van. És ezen mindenki nevet, hogy hát egyenjogúság, hát akkor mi van. Egyenjogú vagy, de attól Te még nő vagy csak. Szóval a feminista azt szeretné, hogy az a "csak" ne legyen ott. Nő vagyok, ember vagyok. Az identitásod, a személyiséged, az ambícióid csak részben köthetők ahhoz, hogy Te nő vagy, vagy férfi vagy. Minden egyes élethelyzetben az identitásodnak, a személyiségednek másik része fontos. Tehát a munkahelyemen ne azt nézzék, hogy nő vagyok. Ott azt nézzék, hogy jó-e amit csinálok, vagy nem. A magánéletemben a párom ne azt nézze, hogy van-e diplomám, vagy mennyit keresek, hanem hogy tudok-e neki olyat nyújtani, ami neki jó, vagy nem. De lehet rengeteg más szituációt felidézni. Vagy ha az utcán mész, vagy kirándulsz, vagy kiállítást nézel, nem biztos, hogy feltétlenül úgy nézed a kiállítást, mint nő. Nem úgy mész az ut-

cán, hogy most Neked az nagyon fontos, hogy minden pillanatban, mindenki éreztesse veled, hogy te itt nőként vagy jelen. Emberként vagy jelen, akinek vannak barátai, ellenségei, szeretne megvenni valamit, megnézni valamit, elérni valamit. És ezek olyan árnyalt fogalmak, hogyha mi mindig

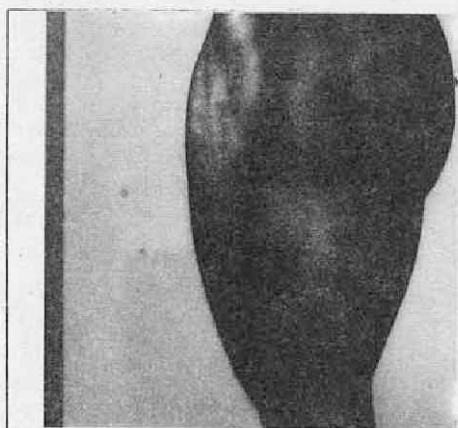
csak úgy tudjuk a másikat látni, hogy nő vagy férfi, akkor minden átszexualódik.

Tű: - Várható-e annak a társadalomnak a kialakulása, ahol nincs ott az a "csak nő vagy"?

A.J.: - Én ezt azzal látom összefüggésben, hogyha kialakul egy értékrend

teljesen párhuzamosan, azzal ami körül ez az előadássorozat is szerveződött. Tehát, hogyha az összes többi "csak" eltűnik, hogyha ez az ember csak cigány, csak homokos és akkor már másként nézel rá, hogyha el tudod fogadni őt ugyanolyanok, mint magadat.

Árvai Mária

Ember a "címke" alatt

Homoszexualitás

Kínos téma. Tudjuk, hogy van, létezik, de inkább hallgatunk róla. Van, aki elítéli, van, aki tolerálja. És van, aki nyíltan vállalja. A Társadalomelméleti Tanszék által rendezett előadássorozat 1996. november 12-i tréningje ezzel az érzékeny témával foglalkozott. A Teleki Blanka Kollégium nagyolvasójában tartott előadás igazi kuriózuma maga az előadó volt. Koós Tamás nem szakszöveget adott elő, nem sorolt fel tudományos magyarázatokat. Magáról beszélt. Az emberről, és az élete egyik fontos részéről: a szexualitásról.

Tű: - Fontosnak tartod, hogy az emberek tudjanak a szexuális beállítottságodról?

K.T.: - Azt tartom fontosnak, hogy az emberek olyanok fogadjanak el, amilyen vagyok. Ha dühös vagyok, dühösnek, ha jókedvű vagyok, jókedvűnek, ha depressziós vagyok, depressziósnak, ha csóró vagyok, csórónak, ha sok pénzem van, sokpénzűnek, ha Kanadában lakom, kanadainak; ha együtt élek valakivel, akkor azzal együtt. Ha szeretek valakit, akkor azzal együtt; lett légyen az bárki. Tehát legyen az egy nálam 30 évvel idősebb nő, vagy legyen az egy nálam 20 évvel fiatalabb srác.

Tű: - Az előadásod témája a homoszexualitás volt. Mi volt a célja ennek?

K.T.: - Számomra nem főleg arról volt szó, hogy meleg vagyok, hanem arról volt szó, hogy nagyon sok meleg kapcsolatom volt, nagyon sok fiúval, tehát sok homoszexuálisnak definiált kapcsolatom van, érdeklődés, igen erős szexuális érdeklődésem van a fiúk iránt, bizonyos fiúk iránt, de

leginkább ember vagyok. Leginkább ember vagyok, aki szereti jól érezni magát, szeretek olyan helyzetet teremteni magamnak, amelyben én jól érzem magam és a környezetem is jól érzi magát. Ezt igyekeztem ma este is megteremteni. Úgy alakítottam át a szobát, úgy igyekeztem megkérni, hova helyezkedjete el, és igyekeztem egy olyan pozíciót felvenni, amelyben én is jól érzem magam, és közben mindenkivel kapcsolatot tudok teremteni. Ettől érzem jól magam.

Lényeg, amit át próbálok adni, nem az, hogy meleg vagyok, hanem az, hogy vannak dolgok, amiket csinállok. Azt is el szoktam mondani, hogy izgad a hónom alja; azt is el szoktam mondani, hogy hintőport használok és nem dezodort; azt is el szoktam mondani, hogy három napja nem borotválkoztam, amikor éppen három napja nem borotválkoztam. Azt is szeretem, ha elfogadják, hogy ha lyukas a zoknim; azt is szeretem, ha elfogadják, hogy trabantom van most és nem sportvolvóm; azt is szeretem, ha elfo-

gadnak olyanok, amilyen vagyok. Akkor éppen ilyen vagyok.

Tű: - Mindig ilyen nyíltan bevallottad, hogy meleg vagy?

K.T.: - Ez sok munka eredménye. Nagyon sokat dolgoztam ezen. És nagyon sok embertől kaptam ehhez segítséget. Némely emberektől úgy kaptam segítséget, hogy úgy nézett ki, segítek nekik, én tanítom őket, miközben rengeteget segítettek azzal, hogy elfogadtak, hogy meghallgatnak. És sok embertől úgy kaptam segítséget, hogy kimondottan odafigyeltek rám, mestereim voltak, pszichológusaim, pszichológus barátaim, melegek, lányok, fiúk, a világ.

Tű: - Az előadás során elmondtad, hogy nőekkel is volt/van kapcsolatot. Ezek szerint inkább biszexuális vagy.

K.T.: - Címkéket keresel. Én ember vagyok. Mindenképpen rám szeretnél tenni egy címkét. Olyan címkét tegyél rám, amelyet szeretnél. Én azt szeretném, ha benned az maradna meg, hogy egy emberrel beszélgettél.

Én azt szoktam mondani, hogy van egy ember, akivel jóban vagyok. Mindegy, hogy szexuálisan, vagy nem. És szeretem. És valamit csinál, ami nekem fáj. Akkor én erre azt mondom, hogy amit csináltál, az nekem fáj. Én szeretlek téged. Ez, amit csináltál, ez nekem fáj. Ezt mondom: szeretlek, ez nekem most fáj. Tehát azt az embert, azt a valamit, azt a lényt, azt az életet, ami vagy, azt elfogadom, tisztelem, szeretem. Ez most nekem fáj. Ennek most örülök. Ez most finom. Ez most jólesik. Ettől félek. De mint ember embernek látlak, és ott belül valami élet van, amit tesz-

telek, szeretek és elfogadok. És közben vannak cselekedetek, amik jólesnek vagy rosszul esnek. És ezt jelzem vissza. Nem teszek rá címkét. Hanem azt mondom, hogy ez a cselekedet, ez a dolog bánt engem, nekem ez gondot okoz, ez fáj, jólesik, rosszul esik. Ez az egy dolog. Ez a dolog folyamát. De nem mint Te. Nem rólad mondok ítéletet, hanem erről a cselekedetről mondom el, hogy nekem mit jelentett. És olyat sem mondok, hogy ez jó vagy rossz. Azt mondom, hogy nekem ez jól esett, nekem ez rosszul esett. Ennek ellenére lehet, hogy ez így kell, hogy legyen, mert belőled ez így jön és akkor én arrébb fogok menni, ha nekem ez fáj. Tehát, ha egy szúnyog elkezd csípni a kezemet, azt elhessentem, mert nekem az fáj. De attól ő még újra fog jönni és meg akar szúrni, mert ő ebből él. És én mondhatom neki, hogy ez nekem fáj, ő ebből él. És megpróbálok arrébb menni, vagy olyan helyzetet találni, ahol lehetőleg nem csíp, vagy beburkolódom, vagy betakaródom. Ő egy élőlény,

akinek az élete az, hogy a vérekből igyon. Nekem meg fáj.

Tű: - Az emberek életében fontos szerepet játszik a szexualitás...

K.T.: - Figyelj arra, hogyan fogalmazol! Most éppen úgy fogalmazol, hogy az ember életében. Én úgy fogalmazom, hogy az én életemben. Őt és fél milliárd vagy hatmilliárd ember él a földön. Én az ember nevében nem tudok beszélni. Annak a bangladesi gyereknek, vagy annak az embernek, aki 25 kilósan az életét tengeti, valószínű, hogy a szexualitás nem igazán meghatározó. Az ember életében szexualitás nincs, a Te életedben fontos, az én életemben fontos.

Tű: - Akkor Neked, mint embernek az életében a szexualitás nagyon fontos. Tehát amikor én azt mondom, hogy homoszexuális vagy, nem ragasztok rád bélyeget. Én meg heteroszexuális vagyok, és akkor szerinted ez bélyeg?

K.T.: - Igen. Korlátozod magadat, a mozgásteredet arra, hogy bizonyos mozdulatokat el tudsz fogadni egy másik nőtől, bizonyos mozdulatokat nem. Lehet, hogyha megfogja a kezedet, azt még el tudod fogadni; ha megsimogatja a hom-

lokodat, azt még el tudod fogadni; ha megpuszítja az arcodat, már nem tudod elfogadni, vagy ezt még el tudod fogadni. Valahol egy határt húzol, amire azt mondogod, ez már túl van azon, ami elfogadható. Mert Te heteroszexuális vagy. És egyszerűen csak azt képezed, ami emögött van, az nem az. Ezért eleve határt húzol egy másik nővel való kapcsolatban. Ez címke és korlát. Mert attól félsz, hogy átlépsz valamilyen határt. Miközben lehet, hogy éppen neked is örömet jelent, és lehet, hogy éppen neki is örömet jelentene. És egy címkétől félsz.

Tű: - Tehát, ha valakire "címkéket ragasztunk", az befolyásolja a saját neméhez való viszonyát?

K.T.: - Saját léteimet. Akkor amikor én címkét ragasztok emberekre, akkor én elfelejtem megnézni; megfosztom magam attól az örömtől, hogy csodáljam annak az embernek az egyediségét, skatulyába próbálok tenni, megpróbálok megnézni, hogy hogyan tudom őt úgy osztályozni, hogy valahova tartozzon. Hogy nehogy ő egy önálló lényként jelenjen meg. De legalább 20-30-50-100-10 ezer kategóriába kell betennem, mert olyan sokszínű egy ember, vagy még több. De mindenképpen igyekszem gyömszólni, különben fontossá válik.

A Kishercegben a rózsza az az egy darab rózsza, attól válik fontossá, hogy ápolja. És nem a rózsákat ápolja, hanem azt az egy darab rózsát. És nincs kategória. Hogy ez alföldi, hosszú szárú, piros, nem tudom, milyen kategóriájú rózsza. Ez az a rózsza, amit szeretek, ápolok, minden nap odafigyelek. Ez a rózsza, amelyikhez közel állok. Kategorizálhatom, becsomagolhatom mindenfélébe. Ez az a rózsza. Ezt a rózsát kaptam, és ez a rózsza nekem jelent valamit. Ez az egy darab. Ehhez közöm van.

Árvai Mária

Első (gólya)bálozók

Ismét bál volt a Hungáriában. 1996. november 13-án este 7 órától "estélyibe" öltözött hölgyek és urak lepték el a hotel környékét. A JGYTF HÖK által megrendezett és levezényelt bálon az új arcok mellett a felsőbb évfolyamok képviselői is megjelentek.

De ez az est a gólyáért és a gólyáknak szólt, akik lelkesen mondták a szónok után, mint minden évben, az avató beszédet. Kilenc óra környékén kezdődött maga a bál. Dr. Szabó Tibor főigazgató-helyettes beszéde előzte meg a nyitótáncot, ami angol keringő volt. Ezt polka, majd francia palotás követte. Végül kétféle gyönyörűen koreografált magyar palotást láthattunk a Pavane táncsoporttól.

Az est másik fénypontja a Rolling Rock sörcég által szponzorált rocky táncverseny volt. A táncolókból sugárzott a tánc szeretete, az, hogy élvezik

a ritmust, a zenét. Különböző fantasztikus és látványos figurákat is bemutattak, minden szoknya jól pörgött és megfelelően magasra repült. A gratulációt az összes versenyző megérdemelte. Három páros elvihette a támogató cég ajándékát. A zsűri a Major Alexandra és Nagy Miklós párost találta a legjobbnak. Második helyezett lett Jurásek Judit és a lelkes szurkolótáborral rendelkező Posta Balázs. A harmadik helyezettnek járó jutalmat Nagy Zita és Kis Attila kapta.

A bál további részében a Dollar Boys zenekar szolgáltatta a talpaláva-

lót. Zenei programjukban az '50-'60-as évek dalai szerepeltek, de néha betévedt egy-egy Republic nőta, sőt még a Fiatal szerelem címet viselő magyar technoosz refrénje is elhangzott.

A tombolajegy ára kellemes meglepetésként érthette a ruhatárért és az elfogyasztott italokért kért összegben edződött közönséget. A sorsolás után - a többször felhangzó "bunda" bekiabálások ellenére - sokan elégedetten távoztak.

Néha-néha letévedt a hotel egyik másik bizonytalan nemzetiségű vendége a bálozó tömegbe. Felmérték a terpet, iszogattak, és talán még nosztalgizáltak is egy kicsit a homályba vesző fiatalságukon.

Tehát összegezve: volt, aki nagyon jól érezte magát, volt, aki hazament. De tény, a bál egészen hajnalig nyúlt. És ami nagyon fontos, akadt résztvevő, akinek ez volt élete első bálja.

A gólyabálja.

MARA

Hathetes részképzés Moszkvában

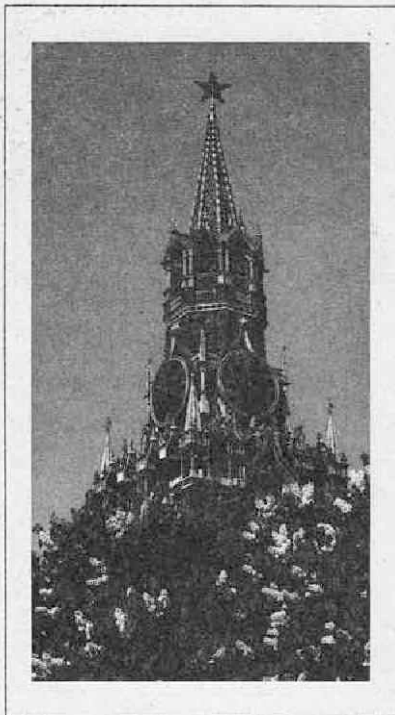
Kolostorok, múzeumok, hagymakupolák...

Csak nagyon keveseknek adatik meg az a egyszerű lehetőség, hogy hat hétre vagy négy hónapra idegennyelv szakosként ösztöndíjjal részképzésre utazhatnak az adott nyelvterrületre, jelen esetben Moszkvába. Néhányunknak azonban megadott...

Igaz, volt némi aggódni valónk: nagy port vert fel a csecsen maffia története, néhány bombarobbanás, lövöldözések... most még Jelcin elnök is beteg és még számos apró tény, de ezeket próbáltuk mihamarabb elfelejteni.

S végre, 1996. október 23-án este százöt hallgató érkezett repülővel a Vörös terebről híres fővárosba Magyarország különböző szegleteiből: Pécsről, Budapestről, Gödöllőről, Miskolcra, Nyíregyházáról és Szegedről.

Remek társaság gyűlt össze a Puskin Idegennyelvi Intézet emeletein, hisz rajtunk kívül angolok, franciák, norvégok, japánok, kínaiak, indiaiak, lengyelek, szlovákok... laktak a szomszédos szobákban. A marokkói vendégekről nem is szólva.

Az iskola "házon belül" volt, hetente 24 negyvenperces órát tartottak nekünk a folyosó túloldalán: beszédgyakorlatot, országismeretet (ami leginkább politológiára emlékeztetett), fonetika-, morfológia- és énekórákat.

Órák után - térkép, bérlet, sztygybilet (diákigazolvány) estig még egy, esetleg két múzeum is belefért. Mindennek sajátos hangulata van: a tudatban máris másképp jelennek meg "a nagyok" - Puskin, Lermontov, Jeszenyin, Szimonov, Gogol, Cschoy, Dosztojevszkij, Bulgakov...

Az ország kultúráját ismered meg ha bejárod a Puskin nevet viselő Szépművészeti Múzeum hatalmas termeit, ellátogatsz Szúzdalba, Vlagyimirba, Zagorszkba vagy Szentpétervár Ermitázsát veszed célba. Eléd tárul az egyszerű nép élete, megismerhetsz orosz népművészeti kincseket: matrjoskababákat, festett vagy faragott dobozokat, fakanalakat, tálakat, kendőket, népviseleteket, járomokat, fonáshoz szükséges eszközöket...

Megismerheted és megcsodálhatod kiemelkedő orosz és nem orosz művészek

alkotásait is Kandinszkijtől Siskinig, Picassótól Gauguenig. Láthatsz szarkofágokat, múmiát, indián tözsfönőkök mumifikált fejét, s lenyűgöz Schliemann trójai kiállítására...

Ez mind nagyszerű, ezek után biztosan másképp kezeled a művészetet, másképp viszonyulsz Repin és a vándorfestők képeihez is, de jártál már pravoszláv székesegyházban, láttál már klasszikus ötsoros ikonosztázt, végighallgattál már egy szluzsbát (istentiszteletet)? Ha Moszkvában jársz, feltétlenül nézz meg ilyeneket - felemelő élmény! Ettől már pirogot, cseburekot, borscsot, csicit, céklalevest, pelmenyit, konfetünek tisztelt cukorkát, arab szurmát, savermát vagy bárhogy is nevezzed? Ezt mind kóstold meg, ha megteheted!

Voltál már igazi orosz balettelőadáson? Végigélvezted már a Kongresszusi Palota dísztermében a "Hattyúk tavát" vagy a Tagankán a "Mester és Margaritát"? Ha

igen, akkor is menj el mégegyszer, mert feledhetetlen!

Ismerj meg orosz embereket, mert ez az egyetlen módja annak, hogy gyakorold a nyelvet. Főleg idős néniket kérdezz, mert ők nagyon kedvesek, szívesen segítenek, még akkor is, ha csak nyögdecselsz és azt sem tudod pontosan, hogy a város melyik pontjára akarsz eljutni. Elmondják, melyik Gogol-szobor a szebb, miért ott áll Jeszenyin szobra, ahol éppen áll, megosztják veled élményeiket, elmondják, hogy szeretik Petőfit, bár csak akcentussal tudják kiejteni nevét, s olyan információkhoz juthatsz tőlük, amelyekről nem olvashatsz könyvekben, amelyeket nem rejt útikalauz.

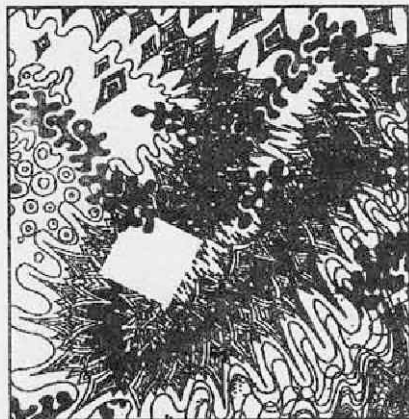
Ha egyszer megadatik egyszer Neked az a lehetőség, hogy akár hat hétre, akár négy hónapra Moszkvába utazhatsz, ne habozz, mondj rögtön igent, menj el és ismerd meg közelebbről a csodálatos hagyományokat!

Mészáros Ildikó

Ki fitte volna ...

Diplomahamisítással vádolják azt a belga oktatót, aki egy magánegyetem rektoraként állítólag jó pénzért végzettséget igazolt gazdag szülők gyermekeinek. Xavier Nieberding bűnét egyik diákja kürtölte szét a sajtóban, miután 830 ezer belga frankért (4,1 millió forintért) vásárolt diplomáját egyetlen vállalat sem fogadta el. Az egyetem vezetői tagadják a vádat, és azt állítják, hogy birtokukban van minden, a kérdéses oklevél hitelességét bizonyító dokumentum.

Szabályszerűen kivégezte az osztálytársát egy brüsszeli iskola török diákja. A tizenöt éves kamaszfiú a tanítási óra közepén odalépett egy - ugyancsak török - társához, és öt lövéssel végzett vele. Tettének oka az, hogy az áldozat a szünetben kigúnyolta őt. Ezért a büszkeségében sértett

fiú azonnal hazarohant, a csak általa ismert rejtkehelyről elővette 9 milliméteres Smith and Wesson revolverét, és bosszút állt. A véres jelenetnek az iskola igazgatója vetett véget, aki a terembe rontva lefegyverezte a kiskorú gyilkost.

Valószínűleg provokatív céllal ragasztott ismeretlen tettes egy huszadik században keletkezett festményt a világhírű madridi Prado múzeum falára németalföldi mesterek képei közé. A halálfejet ábrázoló, 30x40 centiméteres "kakukktójás" képre egy látogató figyelt fel, mert úgy találta: nem igazán való oda...

A Pradóban úgy vélekednek, hogy a szilikonnal felragasztott kép "valami újságíró" műve lehet, aki a becsempészéssel akarja felhívni a figyelmet a múzeum biztonsági hiányosságaira.

KERESZTÚTON

- A HITANÁRI SZAK HALLGATÓINAK FÓRUMA -

Szent Gellért neveltje: Szent Imre herceg

Imre, az első magyar királyi pár gyermeke 1007-ben, Székesfehérvárott született.

A keresztségben anyai nagybátyja /Szent/ Henrik, német császár nevét kapta, melyet később magyarosítottak az Emreh, Imreh, majd az Imre névre.

Szülei egyházi pályára szánták, a tudás iránti vágyat apja szította fel benne. Eleinte István irányította és vezette fia szellemi képzését, majd nevelőt keresett Imre mellé. Isten gondviselésének jeleként fogadta a magyar honba érkező művelt bencés szerzetes, Gellért látogatását, aki átvette az ifjú oktatását, nevelését. A latin nyelv ismerete mellett az ékesszólás művészetének rejtelmeibe és a bölcséletbe vezette be az erényes herceget.

Imre szívesen olvasta a szentek életét, innen is ösztönzést kapott az alázatos, engedelmes élethez. A királyi udvarban szilárd és nemes lelkű papokat és szerzeteseket látott, akik igyekeztek az evangélium örömhírével megismertetni a magyar népet. Ilyen környezetben hamar megszerette az alázatos, a nemes célokért küzdeni akaró lelkületet. A legendák szerint már ifjúként vezeklő övet hor-

dott, keményen böjtölt és éjszakanként titokban zsoltárokat mondott Istennek. Édesatyja észrevette fia jámborságát, de erről nem szólt senkinek az udvarban.

A szentek közül Máriát, Jézus édesanyját különösen nagy tisztelettel övezte, s talán a szűz leány kiválasztottsága is segítette megérlelni benne azt, hogy maga is tiszta testtel és lélekkel szolgálja Istenét. A hagyományok szerint egy éjszakai imádság alatt kapott végérvényesen indíttatást a szűzi életre. Egy belső hang ezt súgta a szívébe: "Gyönyörű dolog a szüzesség! Légy szűz testben és lélekben! Ezt ajánld fel és ebben az elhatározásodban lény állhatatos!" Imádsága után örök szüzességet fogadott.

A külső körülmények azonban újabb változásokat hoztak életébe.

Bátyja meghalt, így a korona öröksége Imrére szállt át. Az udvar és most már István is sürgették őt - mint leendő uralkodót - a politikai és gyarorlati ismeretek megszerzésére. Imre átérezte közeledő trónra lépésének fontosságát, ezért atyjának való engedelmességből elvette II. Mieskó lengyel

király leányát. Így talált szövetségesre az ország II. Konrád német császár fenyegető háborúival szemben. Imre a házasságkötés ellenére sem maradt hűtlen fogadalmához, hiszen hitvesével szűzi házasságban élt.

A felnőtt herceg már alkalmassá vált a király szemében arra, hogy az ország irányítását átvegye.

A földi korona helyett azonban más út várt a hercegre. 1030. szeptember 2-án vadászás közben szerencsétlenség érte. A földi korona már nem érinthette meg fejét. 24 évesen tisztaságban halt meg. Testét apja a székesfehérvári bazilikában helyezte el, ám 1083-ban egy csoda hatására oltárra emelték. Történt ugyanis, hogy egy Konrád nevű remete bűnei miatt Istenhez esdekelt Imre herceg sírjánál. Ekkor lehullottak kezeiről a láncok és még a pápai udvarban lévő terhelő iratokról is eltűnt az írás. Ettől kezdve a magyar kereszténység méginkább tiszteli a tisztaságával is tündöklő közbenjáró herceget.

Szent Imre, könyörögj ifjúságunkért.

Neller Borbála

Szeged Universitas Diákszolgáltató Központ, Internet Kávézó, Hallgatói Bolt:

AHOL KISZOLGÁLJÁK A DIÁKOT

Hármasban ültünk le a JATE HÖK egyik sarkában, s már érzem: könnyű dolgom lesz, Zoliból és Helgából süt a tájékoztatás vágya. Naná, szolgáltató központot működtetnek 15 ezer szegedi hallgatónak. Jó ötlet, de kit dicsér?

AZ ÖTLET

Majó Zoltán: - Az ötletet először Fekete Csaba, az Universitas Hallgatói Önkormányzatának soros elnöke vetette föl. A kivitelezés Bödő Helga, Kürtösi Zsófia és Kis Katos Krisztina érdeme. A Központ irodavezetője Bödő Helga lesz. Róla azt is érdemes tudni, hogy volt JGYTF-es, tavaly végzett. Az ötlet tehát két éve él, a megvalósításon közel három hónapja dolgoznak a szervezők.

MEGNYÍLT, DE MI IS?

Tű: - Sokféle hír keringett a megnyitás előtt, most tisztázhatjuk: mi is alakult meg a főiskola pinceklubjában?

M.Z.: - Egy új, régóta szükséges központ. Ha belegondolsz, ma nagyon nehezen találsz egy helyet Szegeden, ahol eladhatod az ötleted a hallgatóknak, vagy te szerezhetsz megbízható, friss információkat. Egy központ hiányában neked kell megteremtened a tőkét, a leszállítás - eladást. Mi itt, a volt TAK-ban hármas szolgáltatót nyújtunk: működtetünk egy információs központot, egy Hallgatói Boltot és egy Internet Kávézót. Olyan szolgáltatási kört és hangulatot szeretnénk teremteni, hogy érdemes és kellemes legyen lejönni a klubba.

INFORMÁCIÓS KÖZPONT

Tű: - Kezdjük az információs központtal. Helga, milyen céllal, profillal működik majd ez a szolgáltató központ?

Bödő Helga (irodavezető): - Szeretnénk minden olyan információt összegyűjteni, ami egy főiskolást, egyetemistát itt, Szegeden érdekelhet: tanulmányi ügyek, hazai és külföldi pályázatok, ösztöndíjak, turisztikai - utazási információk, sportlehetőségek, kulturális programok, előadások..., bármi! Hogyan működik ez? Lejön a hallgató, hogy ő például szilveszterkor a Mátrába szeretne menni a haverjaival pár napra: tudunk-e szállásról? Mi keressük a választ a számítógépes adatbázisból, illetve terveink szerint a jövőben egy hallgatói gépen az illető személyesen is megteheti ezt. Vagy lejön egy főiskolás, hogy koncertjegyét akar vásárolni, hangpostaszolgáltatásra akar befizetni, külföldi tanulmányutak érdeklék... megkeressük, informáljuk. Azt hiszem, a JGYTF főépületének alagsora földrajzilag is kedvező hely a központnak, könnyen elérhető.

Tű: - Mivel nyilvánvaló a szükség, adott a kérdés: miért nem valósulhatott meg már évekkal ezelőtt a központ?

B.H.: - Tudomásom szerint már évekkal ezelőtt próbálkoztak egy ilyen információs központ felállításával, de, magam sem tudom az okot.

A TAK romjain új vállalkozás születik. Szó szerint alulról - a pincéből - jött kezdeményezésként, ha minden igaz, ezen írás megjelenésével együtt a főiskolai klubban megnyílt és működik az Universitas Diák-Szolgáltató Központ, társbérletben a Hallgatói Bolttal és az izgalmas nevű Internet Kávézóval. Mit várhatunk a Központtól? Erre s többi kérdésünkre Majó Zoltán, az Universitas Kht (közhasznú társaság) ügyvezető igazgatója és Bödő Helga irodavezető adta meg a választ.

Tű: - Más egyetemi városokban működik már hasonló intézmény?

B.H.: - Pécsen már működik egy hasonló rendszer. Szeretnénk kiépíteni egy Miskolc-Debrecen-Pécs-Szeged információs négyszöget az adott főiskolák, egyetemek között. Ennek érdekében már pályáztunk anyagi támogatásért.

Tű: - Tízezernyi embert informálni, ennyi adatot összegyűjteni, kezelhetővé tenni komoly feladat, több embert kíván. Munkatársak?

B.H.: - Természetesen vannak. Négy projektvezető dolgozik a Központban, egy-egy szakterületen. Ők olyan információkat is megszereznek, amelyekre igény van, de nincsenek (még) a rendszerben. Ebben nagy segítségünkre van, hogy az adatbázis egésze felkerült az Internetre.

INTERNET KÁVÉZÓ

Tű: - Mit takar ez a név?

Majó Zoltán: - Egy gépparkot, amelyen lehetőség lesz az Internet használatára. Az Internet Kávézó később nyílik meg, jelenleg csupán valóságos kávékat lehet kapni. Ennek oka az, hogy az Internet Kávézó beruházási költsége 8-10 millió forint, s ez sajnos még nincs együtt. Az előkészítés során megkerestük a nagy számítástechnikai cégeket, szoftverházakat: kb. 3-5 cég támogatását fogja élvezni a projekt. Itt kell elmondanom, hogy mivel szolgáltatásaink nem minősülnek oktatási tevékenységeknek, ezért fizetni kell értük. Ennek kialakítása még komoly munkát jelent az elkövetkezendő hónapokban. Az Internet-szolgáltatáshoz szükséges vonal havi költsége 200-300 ezer forint, egy óra a Hálózat gépe előtt tehát 170-200 forint, önköltséges. A bevétel egyébként csupán a bérelt vonal költségeinek fedezésére lesz elegendő.

Tű: - Kik dolgoznak majd az Internet Kávézóban? Lehetőség lesz a Hálózat megismerésére is?

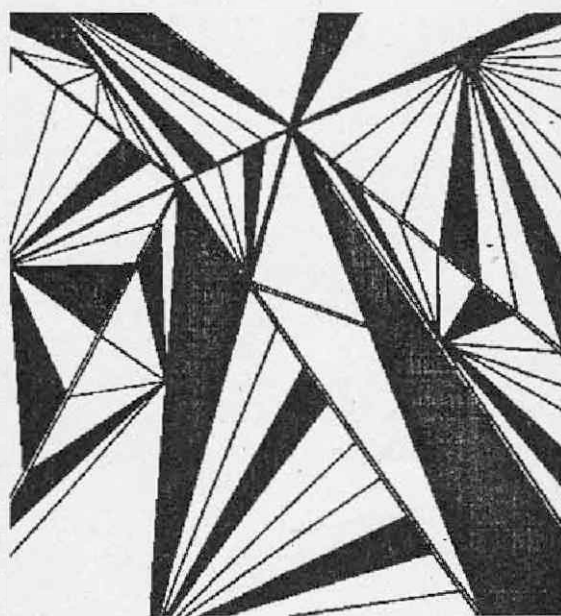
M.Z.: - Három számítástechnikus operátort foglalkoztatunk, akik a rendszer felügyelete mellett kalauzolnak az Interneten való barátságolásban is.

HALLGATÓI BOIT, ALIAS HABÓ

Tű: - Az információs központ és az Internet Kávézó mellett megnyitja kapuit a Hallgatói Bolt is, szintén a TÁK-ban. Mire jó?

M.Z.: - A HABÓ - ez a rövidítés győzött - szorosan a szegedi felső-

oktatáshoz kapcsolódik, annak produktumait, az ahhoz szükséges termékeket lehet itt megvásárolni. Azaz: főiskolák, egyetemek, szakok, tanszékek, szervezetek, csoportok pólóit, bögréit, sapkáit, mindenféle kütyüt és mütyürt, amire csak érdemes rányomni az adott emblémát. Működik papír-írószer részleg is. Keresünk, várunk olyan hallgatókat, akik saját készítésű cuccaikkal bővítenék a HABÓ árukészletét. Egyébként már jöttek jelentkezők. Megkeresett például bennünket egy hallgató, hogy az ő édesapja JATE-s bögréket csinál..., egy lány maga tervezett-varrt hátizsákokat hozna le..., a harmadik egy különleges polcrendszer ügynöke... Ha le-

jön egy hallgató, hogy a papájával sokat dolgoztak, s megcsinálták a perpeetum mobile-t, s szeretnék árulni, akkor mi megforgatjuk, s ha úgy látjuk, eladható, miért ne?!

Tű: - Milyen árakra számíthat a HABÓ-ba tévedő?

M.Z.: - A beszerzési árakra épül rá az emblémák után fizetendő jog-

díj, illetve erre a haszonkulcs, melyet Pusztai Gábor boltvezető és csapata terméktől függően 15-20%-ban limitált.

SZESZMENTES TERÜ- LET, TISZTA LEVEGŐ

Tű: - korábban, a TÁK-időkben volt a klubban egy büfé. Újjáéled?

M.Z.: - A büfé újra működik. Viszont szeszes ital és dohányáru nem kapható, mert ezek fogyasztása nem illik a Központ profiljába, hangulatába.

HELY ÉS IDŐ

Tű: - Hogyan szereztétek meg a főiskolai klubot?

M.Z.: - A JGYTF Főiskolai Tanácsához illetve Dr. Békési Imre főigazgató úrhoz nyújtottunk be egy pályázatot, melynek kedvező elbírálását a főiskolai HÖK is elősegítette. A TÁK helysége továbbra is a tanárképző Hallgatói Önkormányzatának felügyelete alatt marad, közösen működtetjük ott az Universitas Diák-Szolgáltató Központot. Ezúton is szeretnénk megköszönni a főiskolai vezetés segítő támogatását, melynek köszönhetően "letelepedhettünk".

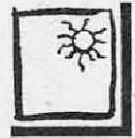
Tű: - Nem lesz szűk a pár termes - szobás pinceszobák?

M.Z.: - Azt hiszem, indulásnak mindenképpen megfelel, bár lehet, hogy később kinőjük.

Tű: - Nyitvatartási idő?

M.Z.: - A nyitvatartási idő igazodzik a szegedi hallgatói önkormányzatok munkaidejéhez, tehát 10-től délután 3-ig látogatható a Központ. Természetesen Internet csatlakozáson keresztül 24 órán át.

Herczeg Zsolt

AZ INFORMÁCIÓ FORRADALMA

A recept pofonegyszerű: tömjük meg az embereket eléghetetlen tényekkel, gyömszőlőnk beléjük annyi adatot, hogy az információ már a fülükön csorduljon ki! Tíz emberből kilenc csodálatosnak fogja tartani. Úgy érzi, gondolkodik, megadatik neki a mozgás érzete anélkül, hogy kettőt lépne. Mindezt negyven éve Bradbury a jövő alternatív valóságaként képzelte el. Mára az írói képzelet valósággá vált.

Az emberiség a XX. század végén egy információs forradalomban él, a "technikai fejlődés-robbanás" pingponglabdává rántotta össze a Földgolyóbist. Ezt a forradalmat azonban nem várt, kiszámíthatatlan törvények, emberen kívüli hatásmechanizmusok irányítják. A nyomtatott szó előtt az emberek a memóriájukra hagyatkoztak, a telefon előtt levelet írtak, amelynek külön kultúrája, izgalma volt. "A televízió pedig - írja a *National Geographic* - beragasztott bennünket otthonainkba. Az amerikaiak kb. negyede ismeri közvetlen szomszédját!"

A tömegkommunikáció közvetett hatására az ember emberrel való kapcsolata az egész fejlett világban elenyészőben van, és ez beláthatatlan pszichológiai, erkölcsi, társadalmi, gazdasági változásokat indított el. Eltűnőben vannak a kávéházak - van helyettük az MTV 1 műsorán a "Virtuális kávézó, avagy Internet a televízióban" c. sorozat -, egyre többen E-mail-en nyilvánítanak részvétet, kötnek üzletet, szerelmet... "Az INTERNET az életet a tér és az idő határai mögé nyomja, az információs szupersztrádán bebarangolhatod a világot anélkül, hogy kitennéd a lábad a szobából. Virtuális közösség. Virtuális utazás. Virtuális szerelem.

EGY ÚJ VALÓSÁG

Mi pedig élvezzük ezt. Egy átlagos amerikai gyerek ugyanannyi időt tölt

"Az emberek boldogok, amikor a tűzoltók könyveket égetnek" - csak az 1950-es évek elején jártunk, amikor IAN BRADBURY író (USA) a *Fahrenheit 451* című könyvében leírta ezt. A *National Geographic* vezércikkben (Information Revolution) foglalkozott ezzel a misztikus izével, ami - virtuális - valósággá vált mindennapjainkban: információs társadalom.

képernyő előtt, mint az osztályteremben. A 12 éven aluli amerikaiakból 1,8 millió éjfélkor még a televíziót nézi. Apjuk, anyjuk mintegy 30 órát tölt egy héten a világító képdoboz előtt. Amikor pedig a kétéves gyermek ütogeti a komputer klaviatúráját, és másnap azt mondja: "Mama, Papa", meg "számítógép", akkor a szülők boldogok...

George Steiner, a Cambridge University kultúrtörténésze szerint a mai civilizáció egy lassan, alattomosan terjedő uniformitást produkál, amely az egyes kultúrák létét-lényegét veszélyezteti.

HAMBURGER-KOZMOPOLITÁK VILÁGKULÚRÁJA

Ma a könyv mint fizikai objektum is az interaktív multimédia részévé kezd válni. A művet Információvá transzformálva, képpel, hanggal, sőt, illattal duzzasztva akarja fogyasztani.

Az információ-manipuláció a modern kor új kriminalisztikai fogalma lett, mert az információs szupersztrádára bárki felhajthat, és nincs sebességkorlátozás.

Az Interneten már gyónni is lehet, bár ez a

VIRTUÁLIS FELOLDOZÁS

bizonyára kevésbé élhető át, mint a hagyományos. Az igazi hamisság azonban az, hogy az információ forradal-

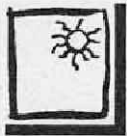
ma (hiba volna az egészet szűklátókörűen a világhálózat számlájára írni) valóban egy másik, egy nem tárgyi valóságot teremtett. Erre bizonyították, hogy első ízben árvereztek el virtuális, csak az Interneten létező műalkotást. A művet múlt hónapban, egy párizsi nyilvános aukción mintegy 1 millió 700 ezer forintnak megfelelő összegért ütötték le. Ketten is megvették, a boldog tulajdonosok - mindkettő Internet-szolgáltató cégek igazgatója - ugyan nem akaszhatták fel lakásuk falára Fred Forest "Részlet/Háló" című alkotását, de bármikor leihívhatják azt a rendszerből.

Az MTI tette közzé a hírt, hogy egy argentin fiatalember, a 22 éves Julio Cesar Ardita ellen körözési parancsot adott ki az FBI. A Harvardon tanuló Buenos Aires-i ifjú ugyanis az INTERNET segítségével behatolt a Pentagon, a NASA, a Los Alamos-i nukleáris kutatólaboratórium, számos egyetem, illetve chilei, brazil, dél-koreai és tajvani intézmények titkos komputeres adattárába. Olyan információkat stoppolt le, mint műholdas berendezések, repülőgépmoდეlek, harcászati radartechnológiák adatai...

Tény, hogy a szabadon áramló információ a mai társadalom, a demokrácia alapköve. Ám az is bizonyos, hogy az információ mérhetetlen mennyiségben és nem ellenőrzött rendszerben éppen a demokráciát torzíthatja el.

A technika egyre több és több információt ígér, s egyre kevesebb erőfeszítést ezekért. Éppen ezért muszáj megtalálnunk az egyensúlyt az információba és a magunkba vetett hit között. A bölcsesség nem feltétlenül azt jelenti, hogy mindig (futó)lépést tartunk a világgal. Mert ami a legértékesebb: az együttérzés, az erkölcs, az egyetlen egy file-ből sem hívható le.

Lord

A FEKETE CYBERKORSZAK ELŐSZELÉBEN

A HOMO SAPIENS "életében" mindig voltak kritikus időszakok, de az elkövetkezendő korszak legfeljebb a jégkorszak fagyos világához mérhető. Talán még azt is felülmúlja. Most nem a divatosabb, közismertebb problémákról (háborúk, környezetszennyezés, atom-, és biofegyverkezés, éhínség, túlnépesedés, járványok megsokszorosodása stb.) szólnék, hiszen ezeknek ma nagyon gazdag és könnyen hozzáférhető az irodalma. Egy jóval bonyolultabb és rejtettebb témáról van szó. Egy olyan dolgról, amiről nem beszélnek vagy nem beszélhetnek; egy olyan világról, amelynek a fényes arca nap mint nap átragyogja a csábító álmaiban megrészegett emberiség tudatát; egy olyan szféráról, ahol az ember védekezési reflexei nem működnek; egy olyan világjelenségről, amely fokozatosan és globálisan átalakítja az EGÉSZ emberiség kultúráját, világát. Ez pedig nem más, mint a CYBER-VILÁG, a KOMPUTERIZÁLT és ELEKTRONIKUS TÁRSADALOM, amelynek a pozitív, világboldogító ígérgetései napjainkban szinte mindenhol feltűnnek.

Ez a társadalom gyakorlatilag nem ad választási lehetőséget afelől, hogy akarjuk-e ezt az új világot, vagy hogy egyáltalán tetszik-e nekünk. Világmegváltói szerepet öltve, minden területet átfogva kész tények elé állít bennünket. Aki pedig ezt a helyzetet nem akarja elfogadni, az szépen lassan kiszorul a társadalom történéseiből, mivel nem rendelkezik a polgári "élethez" szükséges technikai feltételekkel, eszközökkel.

Történik mindez a "másság" korszakában és az élet "színességének" a jegyében. Az ilyenfajta egyoldalúság erősen a diktatúra központossított és kizárólagos jellegére utal. Persze ez nem olyan látványos, mint a XX. század jól ismert példái, noha azoknál is megkétszerezte a totalitarizmus méregfogait.

Nagyon kemény és súlyos szavak ezek, de az igazság az, hogy valójában a HELYZET a súlyos, s nem a vád. A következő oldalak lényegében a ma még - sajnos - szokatlan szemzőgű megfigyeléseket, tapasztalatokat gyűjtik össze és rendezik el társadalmi, szociális, pszichológiai és erkölcsi szempontok alapján.

Mindenekelőtt érdemes a téma iránt érdeklődőknek felmérni a fent említett alappondolat helyességét azzal, hogy elmennek előadásokra, konferenciákra, tanfolyamokra, könyvtárakba, megnézik a TV- és rádióműsort, egyszóval megvizsgálják a nyilvánosság összes területét, és felmérik azt, hogy mekkora a kritikája, egyáltalán van-e KRITIKÁJA mindennapos és az életünket egyre jobban meghatározó területnek. A felmérés és az e téren szerzett tapasztalatok "eredményét" még inkább megerősítheti az a tény, hogy ez a kor a RELATIVITÁS kora. Ez a meghatározás azt jelenti, hogy ma minden, tehát még a több évezredek hagyományok, a legszentebb dolgok, az évszázados értékrendek és normák is MEGKÉRDŐJELEZŐD-HETNEK. Ma mindennek van kritikája, a "mindent szabad, ami másnak nem árt", "mindenkinek megvan a joga másként gondolkodni", "nem tudhatjuk, mi az igazság", "semmi sem biztos", "próbálunk újat kitalálni", "haladjunk a korrallal", "felejtjük el a múltat", "csináljunk végre valami mást", "váltakoznak a divatok", "lépjünk túl a hagyományokon", "a tudomány álláspontja sze-

rint...", "a tudomány korlátozott", "mindent meg kell kérdőjelezni" stb. elveken és álleveken alapuló kritikák bombáznak minden szellemi kapaszkodót és hagyományt. Ezekkel nem kímélnék senkit és semmit, nincsen olyan dolog, ami szent és sérthetetlen! Vagy mégis?!

Persze azért, mert egyoldalúan (pozitívan) tájékoztatnak az elektronikus, de ezen belül is elsősorban a számítógépes szféra világáról, az még nem érdemelne feltétlenül ilyenfajta kritikát "figyelmet" a tanulmány részéről. De a baj igazából az, hogy nem véletlenül hallgatnak, hiszen nagyon komoly dolgokról van szó. Éppen ezért kell megvizsgálni ennek a háttérbe szorított negatív oldalnak a súlyát és jelentőségét.

Mielőtt még belekezdnek a tanulmányba, le kellene szögezni valamit. Csábító lehet, hogy az ember egyoldalúság vádjával illesse az írást, arra hivatkozva, hogy abban csak negatívumok és bírálatok találhatók. Ez igaz, de nem biztos, hogy érdemes írni a számítógép vezette világ előnyeiről, amikor egyrészt "mindenhol" ezt halljuk, másrészt pedig, ha jelképesen mérlegre tesszük az érveket és az ellenérveket, akkor valószínűleg az utóbbi lesz a súlyosabb. Ha ezt százalékban szeretném kimutatni, akkor ez kb. 15%-85% arányú lenne. Az más kérdés, hogy ma a sok területet és érdekeltséget érintő számítógépes és elektronikus berendezésekkel foglalkozó cégek tagjainak, vezetőinek, vagy esetleg csak "rajongóinak" kampányai azt a 15%-ot 99%-nak láttatják.

Három fő fejezetre osztottam a vizsgált témát: az első rész arról szól, ami szinte biztos, hogy bekövetkezik (hacsak nem lesz gyökeres változás), ezért ennek "KÖVETKEZMÉNYEK" alcímet adtam; a második rész azokat a lehetőségeket vizsgálja, ami nem biztos, de reális esélyünk van arra, hogy bekövetkezzenek, ezért ez a rész a "VESZÉLYEK" alcímet kapta. Tulajdonképpen ez az elkülönítés csak a "korrektség", a hivatalosság miatt van, ugyanis azt nem lehet bebizonyítani tárgyszerűen, hogy a veszélyek valóban be is következnek, de az biztos, hogy az emberiség mai kori történelme elég reálisan magában hordozza ennek a lehetőségét.

Végül a harmadik, befejező részben "MEGOLDÁSI JAVASLATOK", különböző alternatívák próbálják megmutatni a kiutat ezekből a rendkívül súlyos problémákból.

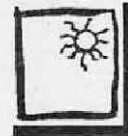
KÖVETKEZMÉNYEK

I. VILÁGTÓL ÉS EMBERTŐL VALÓ ELIDEGENEDÉS:

Érdemes elgondolkozni azon, hogy az elkövetkezendő CYBERDROGOS GENERÁCIÓ hogyan éli majd meg a nagybetűs ÉLETET és VILÁGOT, mit fog csinálni, amikor elhagyja a számítógépes szobát, netalántán kilép az erkélyre és körülnéz, látja az embereket az utcán, a házakat, a napos vagy a csillagos eget, nem is beszélve a kirándulásról. Mit fog csinálni?! Jelenteni fog ez neki egyáltalán valamit, a fő INGERFORRAST (újságNET, hírNET, autóNET, zeneNET, filmNET, videoklippNET, játékfilmNET, rajzNET, kiállításNET, piacNET, médiaNET, divatNET, illúzióNET, turisztikaNET, árúNET, moziNET, horoszkópNET, slágerlistaNET, bankNET, társkeresőNET, levéINET, telefonNET, konyhaNET, szexNET, pszichoNET, stb., stb.) kikapcsolva? Nem fog SZENVEDNI nélküle? Birni fogja?! Nem fog BELEŐRÜLNII?!

Gondoljuk csak végig, hogy valóban kelle-e ez a világ, most, amikor ez a folyamat még csak folyamat; akkor, amikor még nem terjesztette ki teljes módon ez az erőszakos kibervilág a - bár "csábító illatokat" kibocsájtó, de valójában - mérges csápjait. Akkor, amikor még nincs abszolút CYBERBIRODALOM.

Nyilvánvaló, hogy számtalan hasznos és pozitív oldala van a számítógépes és más elektronikus "vívmányoknak" és nem utolsósorban kellemesek is, sőt szinte már agybődítő hatásúak. De sajnos az agybődítés általában agyimpulással is jár, hisz' az agy "ellustul", amikor "kiszolgálják", mint ahogyan az izom is elsovad, ha nincsen igénybe véve. Emiatt a VALÓSÁGOS ÉLET INGERSZEGÉNNYÉ, "unalmassá" válik, így a számítógép - mint megváltó - még jobban felértékelődik. Pontosan ezért nevezhetők CYBERDROGOS generációnak az így élő emberek, ugyanis ez tökéletesen megégyezik a drogfüggők, a kábítószeresek lé-

lektanával, a különbség csupán a hordozóban van: az egyik fizikai jellegű, a másik szellemi. Tehát az lehet, hogy nagyon szépek és sokat ígérők a ma különösen felkapott világméretű számítógépes hálózat (remélem ez egyértelmű) és más hasonló elektronikus "csodák" mézesmadzagjai, s olyan meggyőzők és határozottak, hogy azok szinte eltompítják az öntudatunkat, földelva ezzel saját személyünket. És pontosan ez a lényeg. Tehát az, hogy elveszíthetjük az öntudatunkat, és mivel ezt boldogságként éljük át, könnyen lehet, hogy nem vesszük észre a KISZOLGÁLTATOTTSÁGOT, az ÖNÁLLÓTLANSÁG tényét. Azok pedig, akiket bár nem ragad el érzelmileg a számítógép "csodája", de mégis szívesen használják, mint hasznos tárgyat, azok könnyen beleeshetnek abba a hibába, hogy CSAK a praktikumát érzékelik az egésznek, mert a problémák nem látványosak, a lelki változások lassúak és szabad szemmel nem láthatók. Ha azonban figyelünk és éberek vagyunk, akkor megengedhetjük magunknak azt, hogy az egyébként rendkívüli "képességekkel" rendelkező elektronikus környezetet igénybe vegyük. Tehát a számítógép és a számítógép-vezérelte elektronika használatához igazából csak az ÉRETT TÁRSADALOMNAK, illetve az ÉRETT SZEMÉLYISÉGEKNEK lenne szabad hozzájutniuk!!! Ez esetben nagyon hasznossá tehetjük az elektronikus eszközöket a társadalomnak és az emberiségnek. Azonban sajnálatos módon ez utópia, ugyanis a jelenlegi történelmi valóság és tendenciája még csak halvány jelét sem mutatja az általános önálló gondolkodás és a világ manipulatív eszközei alól való szabadulás képességének. A számítógépes birodalom használatánál mindig arra kell vigyázni, hogy lásuk, mikor lépünk túl a kért, konkrét SEGÍTSÉG HATÁRÁN, mikor kezd háttérbe szorulni az ÖNÁLLÓ gondolkodásunk. Lélektanilag azt a pontot kell figyelni, amikor ösztönyszerűen, mindenféle kontroll nélkül használjuk a "csodákat", ugyanis ekkor eshetünk abba, a lelki függőségben szenvedőknél megfigyelhető PSZICHOLÓGIAI CSAPDÁBA, amiből bizony nagyon-nagyon nehéz kikászalódni.

Van az emberiségnek egy olyan rétege, amely nem vehető egy kalap alá a többivel; ez pedig nem más, mint a valamilyen fogvatételösségben szenvedők "csoportja". Természetesen náluk sem fogadható el a "szellemi kábítószerek" használata, a különbség csak az, hogy az ő helyzetükben az elektronikus technika segít oldalának az igénybevétele valóban szükséges ahhoz, hogy teljes emberké váljanak. Gondolok itt például a vakokat vagy a süketeket segítő szerkezetekre, technikai vívmányokra. De azért itt sem árt elsősorban az EMBERI oldaláról megközelíteni a dolgokat, hiszen nem az anyagi világ teljessége eredményezi a boldogságot. Tulajdonképpen nem véletlen, hogy az em-

berek túlnyomó része nem tudja felmérni a helyzet mélységét, buktatóit, ugyanis ma ennek közlése szinte semmilyen jelentősebb intézménynek nem áll érdekében.

1 - ELKÓDOSÍTÁS:

Az egyre inkább elkódosított világban az emberiség kezd hasonlítani az ősember "tudatlan", a természeti jelenségek racionális hátterét nem ismerő állapotához. Arról van szó, hogy a mai embert körülvevő technikai környezet már olyannyira elvont, hogy lassan mi is csak annyit tudunk felfogni belőle, mint azok a "történelem előtti" emberek, akik éppen emiatt teljesen ki voltak szolgáltatva a saját környezetüknek, vagyis a természetnek. A ma emberének ez a "titokzatos" környezet az őt körülvevő és kiszolgáló elektronikus szféra. Mert hiába mondják, hogy tele vagyunk ezekhez értő szakemberekkel, a társadalom differenciálódása és szakosodása miatt mindenki csak saját szakmájához ért.

A lényeg tehát az, hogy mind az ősi, mind pedig a mai, "elektronikus" ember kiszolgáltatottá válik a léttérét meghatározó törvényeknek, érthetlenségé miatt. Mivel ezek a törvények ismeretlenek, ezért egyfajta vállásszerű, valláspótló helyzet alakulhat ki. Ez pedig azt jelenti, hogy az értetlen átlagember tudatában az elektronikus szféra isteni rangot kap.

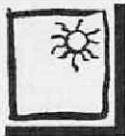
De miért is nevezem "ismeretlenek" az elektronika törvényeit, amikor könyvek százai jelennek meg manapság ezek magyarázására? Miért "érthetetlenek"? Nos, arról van szó, hogy az "ismeretlenség" e gondolkörben tulajdonképpen egy leegyszerűsített fogalom, tehát nem szó szerint értendő. Méghozzá a következő gondolatot súrítu magába: a "hagyományos" kódokat, kommunikációs csatornákat (pl. szavak, nevek), így a belső érzelmek kifejezési módjait is egyre inkább felváltják a számok, sőt a különféle absztrakt kódok (pl. vonalkódok) is. Mivel az "érthetetlen" kódok átveszik a még "érthető" információk feletti vezető szerepet, akkor az a világ számunkra - átlagembereknek - ÉRT-HETETLENNÉ válik, sőt - ami még rosszabb - ennek következtében kiszolgáltatottak leszünk a kódok őrzőinek, és így, kontroll híján teljesen MANIPULÁLHATÓVÁ válunk. Attól fogva, hogy ez bekövetkezik, tulajdonképpen a teljes bizonytalanságban "lebeghet" a valódi világ, hiszen nem lesz rá elég tudásunk, hogy azt ellenőrizzük.

Láthatjuk, hogy ez az egy következmény is elegendő lehet egy komolyabb szellemi válsághoz. Azt, hogy a számítógépek és más elektronikus "csodák" eluralkodásával fokozatosan leépül a több évezredes írás- és könyvkultúránk, azt még át lehetne valahogy vészelni, de az ÉRZELMI VILÁG háttérbe szorulása, vagy szorítása mellett már nem lehet szó nélkül elmenni, ugyanis az érzelmek az ember világában kulcsszerepet játszanak, ezek ugyanis az EMBER lelkének igazi for-

rásai. A kódok és a számok világában nincs helye az érzelmeknek, az erkölcsnek, az ember(i)ségnek, mert ezek bizonytalanok, kevésbé kiszámíthatók és kevésbé "befoghatók", mint a BOMBABIZTOS ADATOK. Arról nem is beszélve, hogy milyen hátrányai vannak a "tökéletesség"-nek, az abszolút pontosságra való törekvésnek, hiszen ezt az "erényt" tüntetik fel az érdekeltek, mikor a számítógépekről beszélnek. Miről is van szó? Arról, hogy az ember pont a TÖKÉLETLENSÉGÉVEL, hibáival és botlásaival EMBERI. Namármost, ha mondjuk a barátom levelet ír nekem és rosszul ír le valamilyen szót, lehet, hogy azt észre sem veszem, hiszen ösztönösen érzem, hogy milyen a szövegkörnyezet, tudom, hogy milyen a gondolkodásmódja, milyen a situáció és egyáltalán mit szoktak ilyen helyzetben írni. A beszélgetésnél még könnyebb helyzetben vagyunk, ugyanis ott van a szóbeli hangcsúszás és a testbeszéd is segít, sőt ott van maga az egyén, a saját leírhatatlan "élményével" (kisugárzásával, aurájával stb.) Ezek azok, amelyek a számítógép igazán soha nem fog tudni lekódolni. Bizos vagyok benne, hogy csinálnak majd olyan szoftvereket, amelyek segítségével képesek lesznek a komputer felismerni a "nem tisztán" kiejtett szavakat, amelyek rendelkezni fognak egy olyan beszédfelismerő programmal, amely elemezi tudja a mondat szerkezetét és a teljes szöveg ismeretében pedig értelmezni a mondatokat stb. Sőt ez valószínűleg már létezik is, hiszen ennek megvalósítása technikailag ma már nem jelenthet gondot, DE igazából ezek mindig mesterkélték és embertelenek maradnak, mivel egyrészt vannak olyan dolgok, amelyek megfoghatatlanok és megfogalmazhatatlanok, másrészt pedig a számítógép a rendeltetésénél fogva nem képes a KIZÁRÓLAGOSSÁGÁNAK béklyóiból kiszabadulni. Ez azt jelenti, hogy matematikailag kezelni a szavakat és más fontos kommunikációs hordozókat. Ha majd azt látjuk, hogy furcsa a számítógép válasza, vagy ha teljesen más területen találjuk magunkat, stb. akkor tudjuk csak átérezni ennek a dolognak a valódi súlyát. Ha alkalmazkodni akarunk a komputer tökéletes és abszolút pontos birodalmához, akkor valamilyen mértékben le kell mondanunk az asszociációs, képzetársításos gondolkodásmódról (egy szó kapcsán eszünkbe jutó élmények, emlékek), a "botló", és esendő emberi mivoltunkról és a saját, önálló egyéniségünkről.

Az absztrakciós (elvonatkoztatott) elkódosítás következtében a MŰVÉSZET létjogosultsága is megkérdőjeleződik, hiszen az is az asszociációkon alapszik.

Sőt a hétköznapi SZAVAK "szubjektívítésével" sem tud mit kezdeni a majdani "objektív" világ. Az előbb említett okok miatt a számítógép nem tudja - bármennyire is óriási a "fejlődés" - lerögzíteni azt a végtelen kultúrát, ami egy szó mögött meghúzódhat.

Egyrészt a személyes élményeket, másrészt pedig a más létűnt ősi világ szavakban megörzödött emlékeit, gondolati összefüggéseit, amelyek mindmáig megfajultak. A magyar nyelvben számtalan ilyen ősi, belső logikára utaló elemet találhatunk. Gondoljunk csak például a "világ" és a "világosság", vagy az "egész" és az "egészség" elemi kapcsolatára. Arra, hogy ha valaki nem "egészséges", akkor az "fél" ember, olyan akit könnyebben elfoghat a "félelem", de leküzdheti, ha "feleséggel" "egészt" ki önmagát. Ezt el ne "felejtjük"! Vagy például arra, hogy aki "(s)okat" tud, az ismeri a dolgok "OKA-IT", így könnyen kaphat "okiratot", amelyet "oklevélnek" nevezünk. Ezek általában "OKOS" emberek. Aztán felfedezhetjük még a magyar nyelvben az ékezetek rejtett mondanivalóját, azt, hogy milyen jól tudja érzékelni a túlfűtött, fokozottabb érzelmeket, energiákat (pl. örült, csipés, fájdalom, kín, bűn, üz, szúr, tűz, túl, szit). E néhány példa jól rávilágít arra, hogy a nyelv dimenziója sokkal gazdagabb annál – főleg úgy, hogy a belső logikájuk ma még nincsen feltárva –, hogy csak úgy, ahogy van, matematikai alapon átkódolják, vagy rosszabb esetben felváltják. Tudomásul kell venni, hogy van a világnak egy olyan szellemi szelete, mely felé lehet nyúlni, de elérni soha. Ez a tartomány adja tulajdonképpen azt az ugyancsak megfoghatatlan, szellemi ERŐT, ami életben tartja az embereket (hit, keresés, vallás, remény, "talán" stb.), éppen ezért ŐRIÁSI HIBA lenne az egész szellemi közeget lekódolni, pontosabban azt hinni, hogy mindent le lehet kódolni. Azt hiszem ez olyan, mint amikor fejünkben "visszhangzó", kevésbé ismert dalmatot próbáljuk hangosan elnékelni, vagy amikor egy zavaros álmodat akarunk másoknak pontosan elmesélni. Másrészt a szó azért is emberi – annak ellenére, hogy tulajdonképpen ez is egy absztrakciós jelrendszer –, mert a szemünkkel, a fülünkkel és ritkábban a kezünkkel, vagyis a SAJÁT, ÖNÁLLÓ TESZTÜNK segítségével olvasunk le. Ma pedig ezt a leolvasást fokozatosan átveszik a különböző elektronikus "csodák" (pl. vonalkódleolvasó), amit ráadásul pozitívként könyvelünk el, így tehát szép lassan KISZOLGÁLTATOTTÁ válunk és ezen a téren is elveszítjük a valóságos "anyagvilággal" való kapcsolatunkat.

2 - OTTHONÜLÉS:

Mint ahogy az alcím is utal rá, a számítógépes életformának egyik meghatározó következménye lesz, vagy már az, hogy besavanyosodunk egy szobába. Egy olyan "szentélybe", ahol az oltár egy asztal; egy olyan asztal, amelyen ott nyugszik az ember legfontosabb "földi" és "égi" kapaszkodója, a kor istene: a számítógép. Ebben az egyetlen szobában fogunk "tájékozódni" az egész világ helyzetéről és alakulásáról. Még egyszer: EGY SZOBÁBAN, EGY "DO-

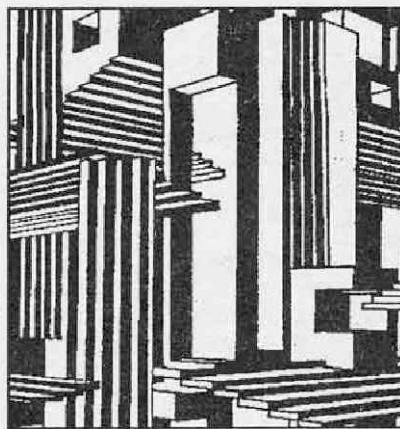
BOZBÓL" AZ EGÉSZ VILÁGRÓL!!! Teljesen abszurd helyzet.

Azoknak, akik erre azt mondják, hogy ez az egész kijelentés azért nem igaz, mert nemcsak szobában használhatjuk a számítógépet, hanem például kocsiban, utcán, villamoson, liftben, munkahelyen stb., azoknak nem én, hanem maguk a "cyberesek" adják meg a választ: "...A számítógépek alapvetően meg fogják változtatni az életünket. Elsősorban a közeli és távoli kapcsolattartásnak, az emberi kommunikációnak, illetve munkavégzésnek fognak egészen új távlatot nyitni. Például a munkahely mai fogalma vélhetően teljesen meg fog változni. Eszelg a lakásunk egyik szobája, vagy pusztán sarok lesz a munkavégzés helyszíne. Mennyivel egyszerűbb lenne az élet..." (PC abc különdiádása - "informatika: kihívás mindannyiunknak" című rész bevezetőjében - 1996)

Úgy tűnik, ezek az elhangzott mondatok nagyon fejjén találták a szöveget. Arról van tehát szó, hogy mivel a számítógép old meg, vagy oldunk meg vele "mindent", ezért gyakorlatilag feleslegessé válhat kizárulni otthonról. Felesleges kizárulni, mert a szellemi munkahely feladatai otthon is "elvégezhetőek". Felesleges, mert a levelet ezentúl saját otthonunkban is "feladhatjuk". A "könyvtár könyveit" böngészhetjük, az újságokat "elolvashatjuk", a kiállításokat, a koncerteket "megnézhetjük", a külföldi országokba "ellátogathatunk", a háztartási termékeket és ruhákat "megvásárolhatjuk", stb.

MINDEZT OTTHON, egy szobában, egy "dobozzal" tesszük. "Mennyivel egyszerűbb lenne az élet..." Lehet, hogy igaza van a "PC abc" műsorvezetőnőjének, de egy valamire nem gondolt, mégpedig arra, hogy ennek az "életnek", ennek az életmódnak hosszú távon milyen hatása lehet az emberi kapcsolatokra, a társadalomra, az egészségre, az emberi lélekre, és az ember kiszolgáltatottságának a kérdésére.

Paul Virilio, francia építész, korunk egyik zsenije, - aki a századvég egyik legeredetibb kultúrelméletének a pszichológiából, szoci-

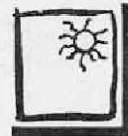
ológiából, urbanisztikából, időelméletből, történettudományból egybegyűrt "dromológianak" (sebességtannak) a megalkotója - így fogalmaz erről a kérdésről: "...A teletechnológiák megkímélnék a helyváltoztatás kényszerétől. Ez jó. De abban a pillanatban, hogy többé nem szükséges utazni, a begubózás, az elfásulás réme lebeg felettünk. A szuperembert, akiből a ketyerék csinálnak emberfeletti hőst, csak egy hajszál választja el a csodagépektől függő magatehetetlen nyomoréktól. Megbémulunk, ellátásra szorulunk majd." (FILMVILÁG - 1996/ aug. 63.-64.o.)

Tehát az "otthonülés"-ről, összefoglalva a következőket mondhatjuk: az "otthonülés" elszakít bennünket a valóságos, emberi környezettől, a külvilágtól, és így "természetesen; magától a természetől is, mind szellemi és mind fizikai szinten. Az előbbi az emberi kapcsolatokat és a szellemi önállóságot, függetlenséget roncsolja, az utóbbi pedig az egészséget és a természetességet.

A valóságos külvilágtól való "elszakadás" egy nagyon érzékeny pontja a MANIPULÁLHATÓSÁG. Arról már volt szó, hogy az "absztrakt kódosítás" milyen kiszolgáltatottá teszi a "be nem avatott" átlagpolgárt, de igazából a kiszolgáltatottság ennél a területnél, az "otthonülés" jelenségénél válik komoly veszélyé. Gondoljunk csak bele, mennyire tehetetlenek, manipulálhatóak leszünk, ha egy képernyő mondja meg nekünk, hogy milyen az időjárás, mennyi az idő, hol érdemes vásárolni, mennyi pénzünk van erre, kik a barátaink, kik a szüleink, egyáltalán, hogy kik is vagyunk mi és hogy mi is a világ.

Többet kellene a saját szemünkkel, a saját kezünkkel, a saját eszünkkel tapasztalni. De beszéljen erről egy olyan embere, aki már körbehajózta az egész Földet, a saját hajójával és a saját irányítása alatt! Eképpen vélekedett erről a témáról Fa Nándor: "...Az óceán közepén, amikor az ember hónapok óta kinn van, (...) egyszercsak tökéletesen lekopik az emberről minden szárazföldi civilizációs manipuláció. Itt manipulálások erdejének vagyunk kitéve. (...) Ez komplett lekopik. Szóval egészen megváltozik az ember értékrendje, más a fontos, más a nem fontos..." ("EMBEREK A TERMÉSZETBEN" c. magyar ismeretterjesztő filmsorozat július havi műsorában).

Ha kizárulunk a számítógépes-inkubátor világból, nemcsak azt fedezhetjük fel, hogy milyen is VALÓJÁBAN maga a világ, hanem megcsodálhatjuk azt a felemelő érzést, hogy hogyan "kelnek életre" az eddig - a technikai környezet által - elnyomott ÉRZÉKSZERVEINK. Azonban sajnálatos módon a legtöbben nem vagyunk azokkal tisztában, hogy igazából milyen képességgel is rendelkezünk és hogy mennyire elfojtja ezeknek a kibontakozását, érvényesülését a mai ultraracionális, technokrata környezet. Tulajdonképpen újra meg kell "tanulni"

bánni az érzékszerveinkkel. A világ valóságos(!) környezetére ÉRZÉKENY "ANTENNÁT" kell "kifejlesztelnünk", egy olyan antennát, amely képes "felfogni" a csillagos és nappali égbolt, az állatok és emberek tudatlan, rejtett üzeneteit, képes felfogni a természet és a saját mag által tapasztalt társadalom, emberiség finom kis "rezdüléseit", amely képes felismerni azokat az ok-okozati összefüggéseket is, amelyek esetleg nem illelnek bele a konformizált társadalom sztereotípiáiba. Ebben az esetben ténylegesen ÖNMA-GUNK lehetünk, olyanok, akik - mivel SA-JÁT ÉRZÉKSZERVEIKKEL "látják" a világot - nem függnek az információs hálózattól, vagyis nem mások mondják meg nekik, hogy milyen is a környezetük.

Egy gondolat erejéig érdemes visszatérni még az "elkódosítás" rész bevezetőjénél említett ősember - mai ember hasonlatra. Ott arról volt szó, hogy mennyire hasonlít a két kor emberének a világhoz való viszonya egymáshoz, hiszen mindkettő számára "kódolt" és "érthetetlen" a környezete. Ezt most egy "kicsit" pontosítani kell, ugyanis az nagyon lényeges dolog, hogy a régi ember csu-

pán a fizikai értelemben nem ismerte a természet törvényeit, de tapasztalatilag, - valóságba, mitológiába burkolva - viszont sokat, nagyon sokat tudott róla. Végülis ezen nincsen mit csodálkozni, hiszen ők ott éltek bent, a valóságos(!) természeti törvények között, nap mint nap. Ha a környezetük játékszabályait nem ismerték volna eléggé, akkor könnyen lehet, hogy az emberi faj kipusztult volna. Mivel az ember volt az egyik leggyengébb fizikumú állat, csak a szellemi erejében bízhatott, így rákényszerült arra, hogy megismerje a környezetét, annak törvényszerűségeit. Az más kérdés, hogy a régiek nem az egyenletek, a számok és más elvont fizikai megfogalmazások által birtokolták a tudást, hanem az antropomorf mitológia logikai rendjében. Akárhogy is nézzük - civilizáció ide, civilizáció oda - a mai ember bizony megirigyelheti azt az ősi, egységes tudást, amit annak idején mindegyik(!) ember megkapott (ellentétben a mai ember szakirányultságával). Nehogy azt higgyük, hogy olyan primitívek voltak a régiek; tulajdonképpen ez a megbélyegzés inkább a civilizációs gőg megnyilvánulása, azoké, akik a tech-

nikai fejlődést - ösztönösen vagy tudatosan - előtérbe helyezik a szellemi, tudásbeli és erkölcsi evolúcióval szemben.

Talán ezzel a kis kitéréssel jobban sikerült rávilágítani arra, hogy mennyire kihasználatlanok azok a benünk rejlő "érzékeny antennák", amelyek segítségével egyrészt saját magunk közelebb juthatunk a valódi világhoz, másrészt, ennek következtében könnyebben függetlenedhetünk a mindennapos manipuláció bélyeői alól.

"Mellesleg" azért is ajánlatos a saját "szemünkkel" vizsgálni az életet, a hétköznapi történéseket, mert tulajdonképpen a boldogság annak a függvénye, hogy milyen minőségben éljük át a "részleteket" (ezt jól érzékelteti az a közmondás, miszerint "az ördög a részletekben van"), a hétköznapiakat. Ha szűrőn látjuk, boldogtalanok, ha izgalmasnak és érdekesnek, akkor boldognak érezhetjük magunkat. De most elsősorban az önálló mivoltunk a tét, hiszen a boldogságot különböző mesterkelt úton, mesterkelt pótlásokkal is el lehet érni (ez az egyik fő talaja a manipulációnak).

folyt. köv.

F. R.

Gyermekirodalmi rovatunk egyik vendége Várkonyi Viktor, a Rókusi II. számú Általános Iskola tanulója. Itt olvasható írása a "Szatelit" jelíget kapta, s a jövő elképzelt iskoláját mutatja be.

2031.V.31-én reggel fölébredtek.

Kidörzsölöm a szememből az álmoságot, s néhány percet még lustálkodom. Aztán fáradtan nyúlok az ágyam melletti asztalka felé. Kis keresgélés után megtalálom a fülhallgatómat. Bekapcsolom, és felteszem a fejemre. Éppen egy földrajzi előadás jön az iskola szatelitjéről. Érdekes, amit a tanár mond, ezért bekapcsolom a monitort is. A képanyag szebbnél szebb tájakat mutat. Látom a Himalája lábánál fekvő kis falut, ahol éppen szakad a monszuneső. A kisgyerekek, akik gyorsan hazafelé terelgetik a juhokat, hatalmas banánleveleket terítenek a fejük fölé, hogy meg ne ázzanak. Úgy látszik, későn keltem, mert végeszakadt az előadásnak. Sajnálom, hogy lemaradtam az elejéről, mert nagyon érdekes és tanulságos volt. Kimegyek a fürdőszobába, megmosakszom, átöltözök és jóízűen megreggelizek. Jóllakottan térek vissza okosítógépemhez. Felveszem a fülhallga-

KISHERCSEG

Ilyen iskolába szeretnék járni

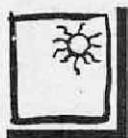
tót és bekapcsolom. Kedvenc óráim egyike, a kémia megy. A képernyőn ezt látom: "Ezt írjátok le a füzetetekbe!" Elrohannok a füzetért és egy ceruzáért. Mire visszaérek, már elkezdődött az anyag. A tanárnő egy egyszerű kémiai reakció egyenletét "írja" fel. Később a reakció egyenlet alatt megjelennek mindenféle szakkifejezések. Alig bírok leírni mindent! Mennyi munkám lesz, mire ezeknek utánanézek! Kis idő múlva egy számítást kell elvégeznie azoknak a gyerekeknek, akik ezt nézik. Vége az órának, az INTERNET segítségével megkérdezem, hogy mikor írjuk a témazárót. A megnyugtató válasz után kilépek a rendszerből, és irány a focipálya.

Mivel fejlődésben lévő szervezetünknek kell a mozgás, rendszeresen összejöyünk monitortársaimmal sportolni. Dél felé felfrissülve ülök vissza távoktató gépem elé. Össze kell szednem magamat, mert naponta legalább öt anyagot kell "átböngészni".

Szerencsére osztálytársaimmal nem szakad meg a kapcsolatom, mert minden hónap második péntekén beszélgetőkört tartunk. Mindenki alig várja ezt a napot, mert végre jól elbeszélgethetünk a miniket foglalkoztató kérdésekről. Előkerülnek ilyenkor tanulással kapcsolatos gondok, tapasztalatok, sikerek. Megbeszéljük kamaszkori szívügyeinket. Közben vidáman nevetgélünk, s ezzel feloldódik bennünk az otthoni munka feszültsége.

Az iskolában töltött másik nap a hó utolsó péntekje, amikor három választott tantárgyból szóbeli beszámolót kell tartani. Ez azért hasznos, mert megmarad beszélőkészségünk, és nem leszünk "furcsán a monitorra bámuló kockafejű számítógépkukacok". Egy ilyen fárasztó nap után este kimerülten dőlök az ágyba, s szinte azonnal mély álomba merülök.

Másnap reggel fölébredtek, de most a vekker hangjára. Sehol a monitor, s rádöbbenek, hogy lábon kell eljutnom a tudományok "szent" helyére.

Más részei is vannak a Földnek

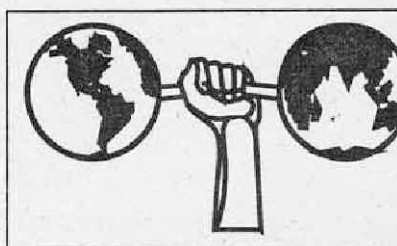
Az erkölcsök nagyon szigorúak. A lányok férjhezmenetel előtt legfeljebb ismerhetik a párjukat. Aranyért veszik a feleséget, amit a nők ékszerek formájában mindig magukon hordoznak. Öltözetük is erkölcsi szokásaikból következően semmit sem látat a nőkből. Komoly erkölcsrendészetük van, akiknek tagjai a tömegben elvegyülve figyelnek. Az alkoholfogyasztásért, prostitúcióért és a "mákostésztaért" (a mák kábítószerek számít) börtön jár. A külföldiekkel szemben is ugyanúgy járnak el. Az igazságszolgáltatás igen kemény. Él még a szemet szemért, fogat fogért elv.

S.B.: - A líbiaiak nem lopnak. Az olajuk miatt egy gazdag ország. Ha lopásról hallottunk azt mindig csak vendégmunkás követte el.

Tű: - **Meséld el István, amire emlékszel az iskolával kapcsolatban!**

S.I.: - Én amerikai iskolába jártam, ami az amerikai olajtársaságé volt. Az oktatóink is amerikai állampolgárok voltak. Oil Company Schoolnak hívták. Az épület egy-szintes volt. Az osztálytermek egymás mellé épültek és egy nagy közepső udvara nyíltak. A teremben voltak padok, de nem ragasztottak hozzá a tanárok, hogy onnan figyeljük őket az órákon. A sportolásra nagy figyelmet fordítottak, rendszeresen volt tornaóránk is. A gimnáziumhoz tartozott az általános iskola. Így például amit a nagyok háztartás-tan órán főztek, azt velünk kóstoltatták meg. Az arab gyerekek közül csak a kiváltságosak járhattak ide. Mi azonban nem mehettünk be az ő arab vagy iszlám óráikra. Az igazgatónk sokszor megkergetett bennünket, mert azt hitte, hogy lógunk

LÍBIA II.

ilyenkor. Nem volt konkrét órarendünk. A tesztjeinket az Államokba küldték kijavítani és százalékos (mint osztályzat) és szöveges értékelést kaptunk rájuk.

András francia iskolába járt, ahol egy kicsit szigorúbbak voltak a ke-retek. Rendes órarendjük volt, európai értékelést kaptak és a termükben nem volt olyan játszósarok, mint nálunk, hanem csak padok.

Cs.I.: - Emlékszem, egyszer Andris szomorúan jött haza, mert "a nyulat visszavitték a farmra". Először nem értettünk belőle semmit, de később kiderült, hogy az iskolában úgy nevelték a gyerekeket az állatot szeretetére, hogy az osztálytermekben közösen gondoztak egy nyulat. Mindenkinek megvolt a maga feladata, ki a friss vizet hozta neki, ki a fűvet szedte, ki a helyét takarította. Aki pedig a legtöbb jót tette a héten, az a hétvégére hazavihette a nyuszt. Persze nagy öröm volt Andrásnak, amikor ő kapta meg.

Az iskolában létezett a nyílt nap, amikor megnézhattuk, hogyan zajlanak az órák. És volt piacnap, amikor minden diák és tanár elvitte a számára nem szükséges holmikat, hogy eladja az iskolatársainak, diák-jainak. Megtanították a gyerekeket

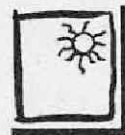
alkudozni. Volt, aki a süteményét árulta, persze mindent jelképes összegekért, aprópénzért, piculáért. Ezekon a napokon nem volt különbség a tanár és a tanítvány között. Az-szal játszottak például, hogy a pedagógus fejét vízzel teli lufival próbálták eltalálni. Másnap mégis megadták a kellő tiszteletet annak a pedagógusnak is.

Tű: - **Mi jellemzi a felsőoktatást? Léteznek egyetemek és főiskolák is?**

S.B.: - Egy líbiai állami egyetem van Tripoliban. Ez az El Fatah, ahol olajmérnök-, tanár-, és 1982 óta orvosképzés folyik, többek között magyar professzorokkal is.

Tű: - **Azt hiszem mindenkit érdekel egy távoli ország öltözködése. Milyen ruhát viselnek a hölgyek?**

Cs. I.: - A kislányok ugyanúgy farmert hordanak, mint az európai országokban. A nagyobbak is csak 15 éves kor után kezdik el hordani a nők speciális viseletét. Ez egy 3 rétegű öltözet. Legalul egy európai ruha és egy kendő. Erre jön egy különlegesen összehajtogatott kétrétegű ruha, a ride. Majd pedig a farassia, egy lepedőszerű anyag, amit a nő a fogával tart az arca előtt és csak az egyik szeme látszik. A farassia műszálas, hófehér és mindig tiszta anyag. Kezük és hajuk mindig festett. (Nem lehet ősz nőket látni.) A vörös színt a hennából nyerik. A kezük mintáját az adja, hogy a henna főzete végigcsurog a kezükön. Az arcuknak is van mintázata. Különböző tetoválások vannak az állon és a homlokon. Én 55 félélt tudtam az öt év alatt megjegyezni. Mikor megpróbáltam megtudni mit jelentenek, kitérő válaszokat kaptam. Annyi biztos, hogy származásukról, lakóhelyükről ad infor-

mációkat és vallási jelentőségük van. (Fatima, Mohamed lányának kezéhez hasonlítják a sajátjukat.) Érdekes, hogy nem hordanak retikült. A három rétegű öltözetük közül a másodikba helyezik el az irataikat, szükséges homijukat. Sőt a gyermeküket is itt hordozzák. Lábbelijük legfeljebb a saru, inkább mezítláb járnak. Ha európai cipőt használnak, mindig letapossák a sarkát.

Tű: - Hogyan öltöztek a férfiak?

S.B.: - A férfiaknak is van fehér színű leplük. Ez gyapjúból készült, ami a meleg ellen kell. Fehér pizsamanadrághoz hasonlót, térdigérő inget és hímzett mellényt viselnek. A lábbelijük műanyag papucsfeleség. Az arab emberek elképzelhetetlenek fejfedő nélkül. Fehér, fekete kerek, filcből készült sapkát hordanak. Ha mást nem, a zakójuk, kabátjuk válalt, nyakrészét teszik a fejükre.

Tű: - Mi a családtagok szerepe a család életében?

S.B.: - A férfi, az apa a családfő, a legnagyobb szereppel bír a családban. Az ő feladata a családfenntartás, a gazdálkodás, a bevásárlás. Igen, bármilyen furcsa is, a férfi megy árulni és vásárolni is a piacra. Az európai nők is férjükkel kell, hogy menjenek. Egyszerre 50 kilógrammnyi árut kell egy-egy termékből hazavinni, mert egyrészt sokáig nem lehet kapni valamit, másrészt népes családok vannak. Egy férjnek 2-3 felesége van és legalább 10-15 gyereke. A feleség szerepe a gyermeknevelés és a háztartás vezetése. Másodrendűségét mutatja, hogy ha vendég jön a házhoz, a nő nem vesz részt a beszélgetésben, sőt még amivel megkínálják az ismerőst, azt sem viheti a szobába, csak elkészítenie kell. De a nők így boldogok. Elfogadják a helyüket, nem is akarnak mást, büszkék anya- és feleségszerepükre.

A gyermekek nagyon kiemelt helyen vannak a családban, felnőtként kezelik őket.

Tű: - Milyenek voltak a természeti viszonyok? Nagyon meleg volt?

Cs.I.: - Csak két évszak van Líbiában. Az egyik a meleg évszak, ami március-áprilistól októberig tart. Ebben az időszakban két hónapig olyan meleg van, hogy akár 45 fokot is elérhet a hőmérő higányszála. Így már áprilisban is szép barnára sültünk. Itt a térségben, Aiziában mérték a világon a legmagasabb hőmérsékletet, 52 fokot. A másik egy szeles, a mi novemberünkhöz hasonló esős idő. Ekkor elég egy vastagabb kabát és kendő. De volt már rá példa, hogy karácsonykor elegendő volt egy ing vagy blúz is. Ez a téli időszak jó alkalom volt arra, hogy kiránduljunk. Ókori (római) romokat találtunk Tripolitól 50 km-re Sabratában és 120 km-re Leptismagnaban. Az ország másik részén, Bengaziban görög romok vannak.

Nagyon fontos természeti jelenség a gibli. Mivel Tripoli a Szahara szélén fekszik, ez a hatalmas szél járó vihar finom lisztszerű homokot hord az utakra, az utcákra, az egész város területére. Utána a sivatagi autósztádákat a homoktól, mint nálunk a hótól, meg kell tisztítani. A gibli pillanatok alatt támad fel, így a kint felejtett edények tele lesznek homokkal, a száradó ruhákat pedig elviszi a szél. Mindig csendes, pár perces esővel ér véget.

A sivatagos terület miatt nagyon kevés a természetes növényzet, öntözni kell. Ezt sikeresen megoldották, mert az országban repülőről nézve zöld körzeteket láthatunk. Erdőket telepítettek fenyővel és tujával. A város köztéri virágait leszakítani és vázába rakni nem volt szabad.

Tű: - Milyen a térség építkezése?

S.B.: - Medina arabul azt jelenti: város, a város belső része, magja. A várost fallal vették körül és megtartották a római alapokat. Tripoli például 3 római városból jött létre. Nagyon sok volt a rómos ház. Nem javították őket, így volt, hogy egész falak omlottak le, láthatóvá téve az épületek metszetét, a benne lévő gyönyörű mozaikokat. A házak vakolatlanok, lapos tetetjük, a tetőn magas kőkorláttal. Itt verhetette ki a székek odaerősített szőnyeget a gibli erős szele.

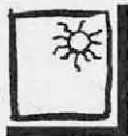
Cs.I.: - A tuareg törzseknek hiába építettek házakat a városokban, ők kiköltöztek a pusztába sufnijukba állataikkal együtt. Érdekes, hogy azért itt is, mint mindenhol, megtalálható a légkondicionáló.

A Gadameri házak összefüggő rendszere igen érdekes. A házak szűk kis utcákat határolnak, amelyeket a nagy meleg miatt pálmalevelekkel és agyaggal fedtek be. Ha több utca találkozott, ott szabadon hagyták a teret, ott jöhetett be a természetes fény. A házakban mindenkinek meg volt a saját fürkéje, amelyet nem mindig zárt ajtó. A szobát szőnyeggel borították, a tetőn 1-1,5 méteres lyuk volt a cirkulálás, a levegőztetés érdekében.

A modern épületeket, gyárakat, kórházakat külföldi cégekkel építették. A tervezés, az építés és az ellenőrzés más-más náció feladata volt. Busás fizetést kaptak a megbízottak, de a maximumot követelték meg ezért.

Szeretném megköszönni a Sinkó családnak, hogy beszámoltak az újságunknak és megosztották az emlényeiket velünk.

Jazimiczky Éva

“A fogyatékos ember, még ha gyerek is, nem egy különleges állatfajta”

A májusi interjú óta eltelt egy pár hónap. A CARP nevű diákszervezet akkori terveiből azóta valóság lett és újabb elképzelések születtek.

Tű: - Hogyan sikerült a nyár? Sok régészt “nevelt ki” a kelta ásátás?

Péterfia Zsolt (a szervezet vezetője): - Az igazság az, hogy tulajdonképpen nem ásátáshoz kellettünk segítségnek, hanem a bakonybéli kápolnát és kegyhelyet hoztuk rendbe a település lakóinak irányítása alatt. Az egyhetes munka során egy Gellért püspök remetehelyéhez vezető lépcsőt építettünk meg, valamint a kápolna sétányát hoztuk helyre, míg a lakosság egy kisebb tavat alakított ki annak közelében. Főleg történész hallgatók jöttek el (de sajnos csak a JATÉ-ról). Két munkacsoportra oszlottunk és a “kelták” valamint a “rómaiak” két oldalról indulva fogtak a munkához. A fizikai munka jót tett mindannyiunknak és összekovácsolta a csapatot. Két hete jártunk ismét Bakonybélben és a teljes díszében pompázó terület igazán szép látványt nyújt.

Tű: - Akár turisták is látogathatják a vidéket?

P.Zs.: - Igen. Teljesen ki van építve. Egy régi nyugdíjas otthonból túristaszállót csináltak, ahol van konyha, tusoló, hideg-meleg víz. A közelben van Veszprém és Zirc. No és persze gyönyörű az erdő, a természet.

Tű: - Akkor nem volt sehol semmi kelta maradvány?

P.Zs.: - De igen. Sőt Európa talán legnagyobb kelta temetője van itt. Százhalomnak hívják, mivel közel száz ember magasságú sírhalom található itt. Feltárva azonban nincsenek, csak néhányat bontottak meg közülük.

Tű: - Májusban rendeztéték meg a gyermeknapot. Mi valósul meg a sok elképzelésből?

Ballai Anna Mária (a program felelőse, a CARP tagja - és akinek nevét a múlt alkalommal helytelenül jelentettük meg - elnézést kérünk): - Nem is gondoltuk, hogy ilyen jól fog sikerülni. Rengeteget készültünk rá és meg is lett az eredménye. A gyerekcsoportok az Agyagos utcai Gyermekotthonból, a Budapesti Vakok Általános Iskolájából, a Debreceni Gyengénlátók Általános Iskolájából, a Debreceni Siketek Általános Iskolájából és a Szegedi Siketek Általános Iskolájából érkeztek. A programot Sándorfalván rendeztük meg. Kölcsönkaptuk a futballpályát és a közeli erdőt. A pályán állítottuk fel a színpadot az egyik kapu tövében, amire még a gyerekek érkezésekor 90 léggömb került. Az erdőben rendeztük be a mese színhelyeit, amit aztán velük játszottunk végig. A romos erdészház volt a boszorkány tanyája. Az ördögökkel kö-

telet húztunk, kulcsot kerestünk, hogy ráleljünk a királyi párra. Az erdőhöz legközelebbi utca lakóival már áprilisban megbeszéltük, hogy velünk fognak játszani. Kicszerűltük az utcanévtáblát, (egy néni meg is jegyezte, milyen sűrűn változnak a nevek) sőt még a Sándorfalva táblát is Bergengóciára módosítottuk - átmenetileg. Komoly koordinációs készségre volt szükségünk és pontos forgatókönyvet kellett írunk, hogy minden a tervek szerint valósulhasson meg. Apróbb hibák (miszerint az egyik csoport már az elején késett és néha nem oda érkeztek a gyerekek a mese közben, ahova éppen kellett volna) minden sikerült, hisz kellőképpen rugalmasan álltunk a dolgokhoz. A résztvevők száma kb. 150 volt, de ha minden segítőkész kezet összeszámolunk, lehetünk 3-400-an is. Jövőre szeretnénk újra megcsinálni a gyermeknapot, most egyelőre egy várromban gondolkodunk, de a helyszínt nem választottuk még ki. Az is lehet, hogy díszletet fogunk kérni valahonnan, például a Szegedi Szabadtéri Játékoktól.

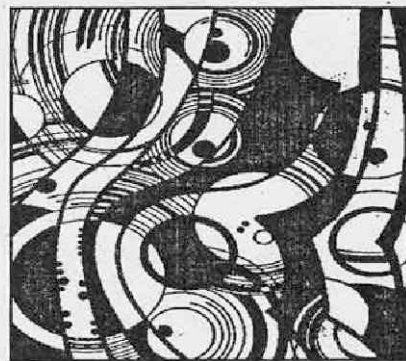
Tű: - Kik voltak azok a “segítő kezek”?

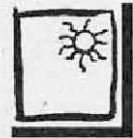
B. A. M.: - Pénzt nem sokat kaptunk, tárgyi segítséget annál inkább. Az egyik papírbolt 20 karton rajzlapot, a másik 5 doboz zsirkretát adott, élelmiszerboltból szörp-höz jutottunk hozzá. A falubeliek pedig házi sütésű pogácsával, süteménnyel vagy zöldséggel, gyümölcselel látták el bennünket.

P.Zs.: - A jövő évi gyermeknapra pedig pályázat útján szeretnénk támogatókat szerezni.

Tű: - Amióta elindult a tanév, mi volt a legfontosabb esemény?

P.Zs.: - Október 13-án rendezték meg a Mr. és Ms. University választást, ami kb. annyit tesz, hogy ki az ideális diák a felsőoktatásban. Minden évben nemzetközi szinten rendezik meg ezt a CARP. Decemberben Tokióban lesz a verseny, ez most a magyarországi válogató volt. Nem külső szépség szerint, hanem a belső értékek alapján válogatnak a zsűri tagjai. Három részből áll a megmérettetés. Elsőként írni kell egy

esszét. Különböző témákból lehet választani, pl. mi az emberi szépség, mi a véleményed a házasságról, milyen az ideális diák. Készíteni kell egy 2 perces színpadi produkciót. Ez lehet ének, zene, tánc; volt aki az idén festett a pódiumon és olyan is, aki árnyjátékkal készült. Harmadszor pedig elbeszélget a zsűri a versenyzővel, hogy a személyiségéről szerezzen benyomást. Szóval nem az a klasszikus értelemben vett furdőruhás szépségverseny! A nemzetközi fordulóra összesen 10 országból mehetnek diákok. Ez kevesebb, mint ahány helyen a CARP jelen van. Szerencsére eddig Magyarországról mindig bejutott valaki a 10 közé. Most a japán CARP fedezi a költségeket. Eredményeink elég jók: 1993-ban és 1995-ben is Mr. Hungary lett a harmadik. Sajnos az idén nem volt szegedi jelntkező, de ez rajtunk is múlt, későn fogtunk a szervezéshez. Mivel azonban minden évben megrendezik és a témakörök, versenyfeladatok évente ugyanazok itthon és a nemzetközi fordulón is, ha valaki kedvet érezne a részvételre mi szívesen segítjük őt a felkészülésben.

Tű: - Milyen terveitek vannak a jövőre nézve?

P.Zs.: - A fogyatékosok számára továbbra is szeretnénk a jótékony célú hangversenyeket megrendezni. Valamint most olyan fesztiválokat akarunk csinálni, ahol a gyerekek képzőművészeti, vagy előadói tehetségüket mutathat-

nák be. És az idén is lesz karácsonyi vásár az Agyagos utcai Gyermekotthon lakóinak munkáiból.

Tű: - A főiskolások, egyetemisták számára nem tartogattok újabb előadássorozatot?

P. Zs.: - Most tőlük inkább segítséget szeretnénk kérni. Ha kedvet éreznének a karácsonyi vásárban való részvételhez, akkor december elején kellene jelentkezni nálunk. Az árusításban és a vásárlótoborzásban is lehetne segíteni. Valamint az AIDS programunk folytatódik a középiskolákban, ehhez jön egy DROG kampány is. Olyan diákokat várunk, akik szeretnének gimnáziumokban és szakközépiskolákban előadást tartani e két témából. Biológia szakosok vagy orvostanhallgatók előnyben, hogy a felmerülő kérdésekre választ adhassanak. Reméljük sokan lesznek, akik nem csak "minden csoda 3 napig tart" alapon lelkesednek majd. Ha pedig tudnak olyan témát, ami többeket érdekelhet, mondják el és mi megszervezzük az előadásokat azzal kapcsolatban.

Főiskolásokat, a fogyatékos gyermekek iránt érzékenyeket, a segíteni, a szerepelni vágyókat, vagy a közérdekű témát felvetőket mind várják a József Attila sugárút 8. sz.-ban a CARP Diákszervezet irodájában, vagy jelentkezését telefonon: 328-213.

Jazimiczky Éva

Az utolsó előtti ember

Guzsaly

- A november hónap hagyományai -

November hónapunk az év tizenegyedik hónapja, amely 30 napból áll. A Nap a Nyilas jegyébe lép. November meghatározója a Mindenszentek-, Erzsébet-, Katalin-, és András-napi ünnepe.

Mindenszentek napján (november 1.) emlékezünk meg halottainkról. A temetők megtelnek őszirózsával, krizantémmal. Ezt a hetet, amelyben a halottak napja esik, halottak hetének nevezik.

Nem lehet tudni, hogy a megemlékezés ünnepének népi szokásai mikor alakultak ki.

A halállal kapcsolatban is különböző hiedelmek alakultak ki. A ha-

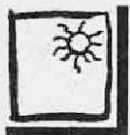
**“Megjött a fagy, sikolt a ház falán,
a holtak foga koccan. Hallani.
S zizegnek fön a száraz, barna fák
vadmirtuszok kis ősz bozontjai.
Egy kuvik jóslatát hullatja rám,
Félek? Nem is félek talán.”**

/Radnóti Miklós: Naptár (részlet)/

lál nem hirtelen, hanem fokozatosan következik be. A halott lelke egy darabig a test közelében tartózkodik. Országszerte ismert hit, hogy tollas párnán nehéz meghalni, ezért a párnát kivették a haldokló feje alól. A halál megkönnyítése érdekében a haldoklónak égő gyertyát adtak a kezébe. A halál beáll-

tával ki kell nyitni az ablakot, az órát megállítani, a tükröt letakarni és a tüzet kioltani. A szemlezárás fontos lépés volt, mert ha a halott szeme nyitvamaradt, akkor azt mondták, hogy "vár valakit maga után". Ezek után következett a halott lemosása, amelyet nem a családtagok végeztek, hanem egy jó ismerős és a halottmosó vizet járattalan helyre öntötték ki.

A halottak arcára állfelkötő kendőt helyeztek, hogy ne torzuljon az arckifejezés. A holtat ravatalhelyére való szállításakor a házból mindig lábbal előre vitték ki. Az elhunyt lábujját kisgyermekével megfogatták, hogy ne sokáig emlegessék. A temetés napja az utolsó lehetőség, hogy a rokonok, ismerősök és a barátok elbúcsúzhassanak a távozótól. Az ünnepélyes menet után a halotti tor zárja a végző megemlékezést.

Az Erzsébetekhez (november 19.) az a népi szokás fűződik, hogy ha megrázzák a dunyhájukat, akkor havazni fog.

Katalinok (november 25.) napján "ha az időjárás kopog, akkor a karácsony locsog".

András napja (november 30.) az utolsó lehetőség az ünneplésre, mert a legközelebb eső vasárnap már advent első vasárnapja. Különösen izgalmas ez a lányoknak, mert egyike a férjszerző és férjjeszó napoknak. Advent első vasárnapjától házasságot csak püspök engedélyével lehetett kötni. András napja az első hagyományos disznóölő nap, amely farsang végéig mindennapos volt. A disznótör étrendje az egész országban általában azonos: toros leves, töltött káposzta, sült kolbász, sült hurka, hájas pogácsa, rétes.

Menüsor:

Toros leves

Hozzávalók: 15 dkg sertésmáj; 10 dkg sertéstüdő; 10 dkg sertésszív; 1 sárgarépa; 1 petrezselyemgyökér; 1 fél babérlevél, 1 kis fej vöröshagyma; só. A belsőségeket félig megabáljuk, és apró kockákra vágjuk. A zöldségfélét karikára vágjuk és az apróra vágott hagymával, valamint a belsőségekkel, babérlevéllel egy kanál zsírral feltevésszük párolni. Meg-megkeverjük, és időnként egy kevés vizet öntünk alá. Ha már majdnem puha, hideg vízzel felengedjük, izlés szerint sózzuk, és az egészséget lassú tűzön puhára főzzük. Ecettel vagy citrommal ízesítjük. Gyenge fokhagymás, paprikás rántással berántjuk.

Pecsenye

Hozzávalók: 80 dkg sertéstarja; 10 dkg zsír; só; fokhagyma.

A felszeletelt húsokat a lábásban sütjük meg. Előbb egy kevés vizet öntünk alá és azzal puhára pároljuk.

Azután ha a vizét elsülte, megpirítjuk mindkét oldalán. Ízlés szerint fokhagymát is tehetünk hozzá párolás közben, ill. a készresült húsokra.

Hájas pogácsa

Hozzávalók: 60 dkg liszt; 30 dkg háj; 2 kanál tejföl; 6 dkg zsír; 1 kávéskanál cukor; 2 dkg élesztő; 1 kávéskanál só; 1 tojás.

Az élesztőt 1 dl langyos tejben, 1 kávéskanál cukorral megkelesztjük. A lisztet egy tojássárgájával, zsírral, tejföllel, sóval és a megkelt élesztővel kidolgozzuk. Annyi vizet adunk hozzá, mint a rétestésztaéhoz. Egy negyedóráig pihentetjük, ezalatt elkészítjük a hájat. Megdaráljuk és habosra keverjük, majd három részre osztjuk. A tésztát vékonyra nyújtjuk, a háj egy részét rákenjük, felcsavarjuk. Nyújtófával kissé szétnyomkodjuk, és 3 részre hajtva, hideg helyen 20 percig pihentetjük. 20 perc után rákenjük a másik rész hájat, ugyanúgy összecsavarjuk és pihentetjük. A harmadik résznél szintén úgy járunk el, és a pihentetés után ujjnyi vastagra nyújtjuk. Pogácsaszaggatóval kiszaggatjuk, tojással megkenjük. Forró sütőben pirosra sütjük.

Az ünnepek, lakmározások után nyugodt és boldogsággal teli szívvel készüljünk az utolsó ember, vagyis december hónap népi szokásaira és azok ünneplésére.

Sormány Tünde

Felhasznált irodalom:

- Magyar Néprajzi Lexikon
- Bálint Sándor: A szegedi nép
- Tarján Gábor: Mindennapi hagyomány
- Dömötör Tekla: Magyar népszokások
- Szakál László: Régi ünnepek a konyhában

Az alábbi verses fohászra nyáron találtam rá a Mátra egyik védett erdejének fáján. Leírtam, s elhoztam a TÚ-nek, mert úgy éreztem, érdemes megismernetek.

(Herceg Zsolt)

AZ ERDŐ FOHÁSZA

Vándor, ki elmégy mellettem, hallgasd meg kérésem

Én vagyok tűzhelyed melege
hideg téli éjszakákon,
én vagyok tornácod barátságos fedele,
melynek árnyékába menekülsz
a tűző nap elől és
gyümölcsöm oltja szomjadat.

Én vagyok a gerenda, mely házadat tartja,
én vagyok asztalod lapja,
én vagyok az ágy, amelyben fekszel,
a deszka, melyből csónakodat építed.

Én vagyok házad ajtaja...
bölcsőd fája...,
koporsód fedele.
Vándor, ki elhaladsz mellettem,
ne emelj rám kezet!
NE BÁNTSI!

A TAPSÉRT KÜZDENI KELL

Beszélgetés Harsányi Gáborral

A színművész az öltöző széles tükre előtt ül. Fellépésre készül. Október 6-án este a hódmezővásárhelyi Petőfi Sándor Művelődési Központ publikuma izgatottan várja - itt, vidéken! - őt és partnernőjét, aki szintén nem kezdő - Schütz Ilának hívják. Negyedórán belül a művész színpadra lép - indul a "Kell egy kis haccacaré" című est. Az újságíró pedig vissza-vissza-fogja kíváncsiságát, hiszen annyi mindent lehet kérdezni egy színésztől, akit úgy hívnak: Harsányi Gábor.

Tű: - A vidéki szerepléseket, haknikat sok művész lenézi. Önnek mi a véleménye erről?

Harsányi Gábor: - Manapság a vidéki közönség sokkal igényesebb, hiszen a legjobb városi produkciókat kapja. Az élet úgy alakult, hogy a színészek boldogan jönnek vidékre játszani, mert aki megnézi, szívesen vissza is várja őket. Nemigen ismerek színészt, aki lenézi ezeket az előadásokat, csak olyat, aki nem mozdul ki Budapestről. A hakninak sajátos felhangja, pejoratív akusztikája van, holott ezt a világon mindenki csinálja, és bizony keményen meg kell küzdeni a közönség tapsáért.

Tű: - Fiúk a térről; Mi lesz veled Eszterke; Egy óra múlva itt vagyok... Filmek, amelyeket az Ön neve fémjelez. Mikor látjuk legközelebb filmszerepben?

H.G.: - Másfél évvel ezelőtt szakadt félbe az Öregberény című filmsorozat, ebben szerepeltem utoljára, egy "Kisfröccs" nevű figurát alakítva. Ez a sorozat a Kisvárost leváltva tér vissza a közeljövőben, így a nézők többet láthatnak a televízióban is.

Tű: - Ön krimiket is ír. Mondana pár szót legújabb művéről?

H.G.: - Számomra az írás egy kiegészítő sportág. Most "terelődök" a szépirodalom felé, eddig hét köny-

vet írtam, a nyolcadik jelenleg folyamatban van. Ez tulajdonképpen egy trilógia harmadik része, amiből szeretnék készíteni egy musicalt, s ha belefér, még egy filmet is.

Tű: - Színész, író sőt mindemellett a taekwon-do mestere is. Szükség volt már erre a tudására?

H.G.: - A színpadon és a filmen mindenképpen, mert kondícióban tart, és nemigen engedi elhízni az embert. Nem hanyagolom el ezt a sportot, de természetesen nem versenyszerűen, hanem csak kedvtelésből csinálom. Az életben nem megyek bele olyan csínyekbe, hogy szükség legyen rá, vagy ha mégis, akkor elszaladok, mivel a lábam még elég jók. Ennek ellenére, azt hiszem, meg tudnám magam védeni.

Tű: - Apropos. Ki védi, gyógyítja meg a magyar színház- és filmművészetet?

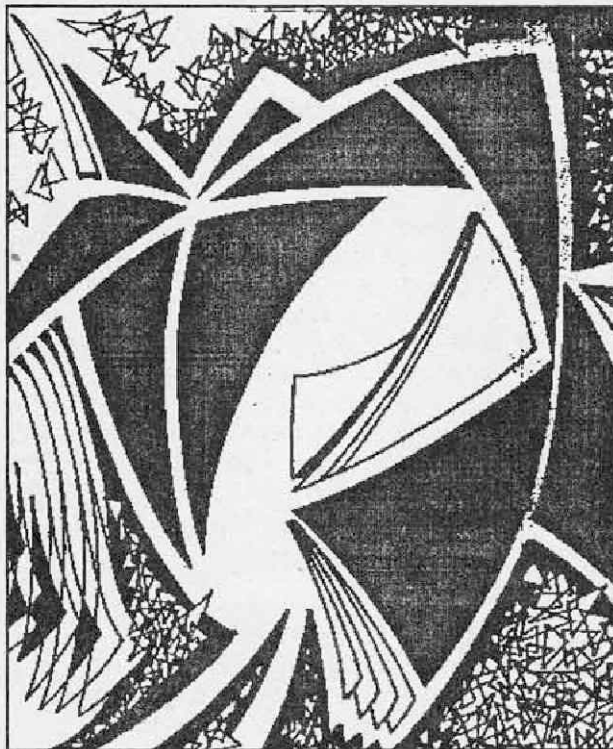
H.G.: - A színház és a film átalakulóban van, a legnehezebb korszakát éli. A privatizáció korában vagyunk, s meggyőződésem, hogy pár év múlva kibújnak a föld alól a magán-filmvállalkozások. Ennek folyamán a filmgyár is magánkézbe kerül, s ha már a tőkés, és nem az állam zsebére megy a játék, fontos lesz, ki szerepel és hogyan. Természetesen sok kommersz

film fog születni, de ezek dzsungelében lesz egy-egy értékes alkotás is.

Tű: - Schütz Ilával együtt pár perc múlva ismét százak előtt szerepel. Ilyen hosszú pályafutás után van még Önben drukk?

H.G.: - Hogyne, ez a pályával jár. Persze, vannak kollégák, akik ezt letagadják. Ez a lámpaláz csak segít az átlényegülésben, meggyújt egy furcsa, belső kis tüzet, ami később talán a nézőteret is átmelengeti. Ilyenkor a családomra is gondolok; három gyermekemre, hatéves fiamra, tizehat és tizenkilenc éves lányaimra. Ők mindig velem vannak.

- brother -

Szerkeszti: Olasz Sándor

“Igazi értékek vesznek el vidéken”

– Beszélgetés Kovács Imre Attilával –

Kovács Imre Attilát nem kell bemutatni a Tú olvasóinak. Vagy ha mégis, akkor kizárólag ebben a rovatban.

O. S.: - Tudnak-e a kollégáid és a diákjaid arról, hogy “másodállásban” zenész vagy?

K. I. A.: - A kollégák egy része tudja talán, vagy ha nem tudja, sejtí. A diákok azt hiszem, hogy nem igazán. Szegeden nagyon ritkán játszunk. Egy éve is van már, hogy felléptünk a JATE-klubban. A Tamási Áron Klubba még nem hívtak bennünket. Próbáltunk kérdezősködni, de nem volt ránk igény. Mi fegyelmezett emberek vagyunk, nem szeretjük az erőszakos, toladó fellépést. A SOTE-klubból viszont van érdeklődés.

O. S.: - Mi a véleményed arról a teóriáról, hogy a dzsessz igazán jól csak a fekete muzsikuskok játszhatják?

K. I. A.: - Ebben talán lehet valami. Nemcsak hangok vannak a dzsesszben, hanem ízek, színek. Egyfajta kultúrához való kötődés, egy életérzés. Valami, ami nagyon messze vezet, Európától is messzebbre. Ezt felidézni, ilyen módon helyzetbe hozni magát az embernek egy zenekarban, hogy ezzel azonosuljon, szinte lehetetlen. Például a free-dzsessz talán egy kicsit közlebb áll az európai gondolkodáshoz. Annak kevésbé vannak tradicionális alapjai. De amit dzsessznek neveznek, szerintem is inkább a feketék zenéje. Ezt nagyon nehéz a fehér embernek újragondolni és megvalósítani.

O. S.: - Mi a dzsessz legfontosabb eleme? A szvingelés, az improvizáció vagy valami más?

K. I. A.: - A dzsessz az valamiféle lelki-állapot. A hangszertudás, a hangszerrrel való kapcsolat nagyon fontos, de ezek technikai dolgok. A lényeg a technikán túl van, nem nélkülözve annak elemeit. Az a legfontosabb, hogy jelen legyen a lélek!

O. S.: - Hol vannak a dzsessz határai?

K. I. A.: - Bennünk vannak a határok szerintem. Aki mélyre tud nyúlni önmagában, annak mondandója is van.

O. S.: - Pár éve még instrumentális dzsesszrockot játszottatok együtteseddel, a Yam-mel.

K. I. A.: - Fáj most is érte a szívem egy kicsit. Ez nagyon termékeny és boldog korszak volt. Érdekes módon keveredett benne a legnagyobb zenei igény és a legártatlanabb naivitás. Zeneközelséget, de valahogy elszigeteltük magunkat egy olyan közegetől, ami egy idő után fontossá vált. A szövegre gondolok. Nem arról van tehát szó, hogy zeneileg cserbenhagytunk volna bármit vagy más az ízlésünk, hanem a szövegek váltottak ki belőlünk ilyen zenei reflexeket.

O. S.: - Kevesen írnak ma ennyire elgondolkodtató és zavarbaejtő szövegeket, mint te.

K. I. A.: - Számomra a világ nem több és nem kevesebb, mint amit a szövegekben megfogalmazok. Nyilván nem egyszer s mindenkorra és nem véglegesen, tehát ez egy mozgásban levő szövegvilág. Én követek valamit. Nyilván a magam észjárását elsősorban, de erre az észjárásra nagy hatással vannak a kilencvenes évek. A világ nem egyszerű, bár jó volna annak látni. Ez a műfaj ott követ el némi nélkülözhető engedményt,

amikor nem meri bevallani vagy segíti elfelejteni ezt a bonyolultságot. Csak a szórakoztatást vállalja, ami természetesen kötelessége valahol, de inkább megszabadítani akar valamitől és nem felszabadítani. Nincs meg az a fajta kataritikus hatása, amit a művésztől várnak. Emellett egy buta szelekcióval átrajzolja a kilencvenes évek instrumentális szellemi tartalmát és érzelmi életét.

O. S.: - A vidéki zenészek helyzete mennyiben nehezebb a fővárosiakénál?

K. I. A.: - A magyar kulturális élet a gazdasággal és politikával együtt Budapesten szerveződik. A lehetőségek, a közönség, az ismertséghez juttató fórumok ott vannak. Természetesen ettől függetlenül is lehet kiváló zenéket és kiváló produkciókat létrehozni, de az az inspiráló közeg, az a taposás, az a berkeken belüli huzavona, egymás gáncsolása mind valahogy hozzátartozik a dologhoz. Nyilvánvalóan nem ezek hiányoznak, de valahogyan kipattantanak teljesítményeket, válaszokat, visszavágásokat, jobban ösztönzik a munkát. Vidéken viszont sokkal több az idő. A dolgok jobban beérnek, de el is ülnek. Igazi értékek vesznek el vidéken, sajnós, az az érzésem.

O. S.: - Van-e már konkrét eredménye a Bubik Istvánnal való együttműködésnek?

K. I. A.: - Felmerült bennem a gondolat, hogy színpadi zenét kellene írni. Egyelőre csak kétszemélyes darabot találtam ki a Matildra és a Bubik Pistára. De írok majd neki számokat is. Ha a lemezfelvétel végére érünk, ezzel folytatjuk a munkát.

Olasz Sándor

Víg Mihály: Versek és novellák **Bahia**

Az egyre nagyobb számban piacra kerülő filmzene-lemezek közül azokat a ritka kivételeket díjazom, amelyek nem kívánják meg feltétlenül a film ismeretét. Dzsesszes példával előhozakodva: ilyenek tartom az Ascenseur pour l'échafaud című filmhez tartozó Miles Davis-korongot vagy az Erózió Binder-kazettáját. Jól tudom, hogy a filmzene a képi ábrázolás alárendeltje. Mégis úgy vélem, hogy amelyik nem képes totális zenei élményt nyújtani, azt meg kell hagyni a celluloidszalagon.

Hasonló az álláspontom a dalszövegek könyv formában történő megjelenítésével kapcsolatban. Amelyik szöveg nem olyan, mint a pénz: olvasva (is) jó (az asszonyi hasonlatról ne beszéljünk, mert megszólalnak a feministák), esetleges doku-

mentumértékétől függetlenül felesleges kiadni. Víg Mihály könyvére nem teljes egészében igazak a fentiek, viszont arról jutott eszembe az iménti gondolatsor. A címbe foglalt "versek" nagy százaléka valójában Balaton-dalszöveg, amelyek döntő többsége a zene segítségével nélkül nem képes a saját verslábain megállni. Értékelhető sorok viszont akadnak itt-ott. Sőt, a "Harang" címet viselő munka szójátéka kifejezetten érdekes és a "Kész az egész" is elfér a versek között. Ami tejesebb ennél (ilyen is akad): hátborzongatóan hitelesnek tűnik a "Mániákus depresszió" (vajon, Hendrix mit szólna hozzá?) és a hasonló témát boncolgató "Tényleg félek". A könyv első felében ezzel is lőtte a szerző a puskaporát.

A könyvcím második része is becsapós. Novella ugyanis csak három

van összesen. Ezek, ha nem is hibátlanul, de nem rosszul megírt művek, valódi feszültségek hordozói. A többi, szám szerint öt, forgatókönyvnek nevezett valamivel nem tudok mit kezdeni. "Ki az, aki ebben értelmet talál?" - teszi fel a sarkalatos kérdést az egyik szereplő a Tulipán királyfi és Paprika Jancsi című darabban. Talán egy filmes, de az sem biztos - ez rá a válaszom.

Víg Mihály a magyar underground legendás személyisége, aki együttesében, a Balatonban énekesként és szövegíróként döntő szerepet vállalt a sajátos, világvége-hangulatot árasztó dalok létrehozásában. Könyve kiadását az iránta való tiszteletadásnak tekintem. Alkotó munkájának igazi értékeit azonban a Balaton-kazetták hordozzák. Ez a könyv egyfajta szellemi melléktermék, nem több. Vagy csak alig.

olasz

A HOLNAP

Úgy indult, mint bármely más nap az utóbbi egy hónapban. Reggel, ahogy felkelt a nap bevilágító sugárra, máris érezte magában a munkához való erőt. Mosdás közben is arra gondolt, hogy a második fejezet nagyon jól sikerült, és ha ez a lendület kitart a regény végéig, az lesz élete eddigi legjobb műve, törheti majd a fejét a monográfusa, vajon mi ihlette ezeket a sorokat, vajon mit csinált emellett napközben. A válasz: semmit, vagyis azt, amire mindig is vágyott, csak üldögni a fák tövében, néha átmenni a szomszédasszonyhoz és beteljesíteni sokadszor is azt a régen volt gyerekszelmet, egyszóval érezni és élvezni az élet kötöttségek nélküli könnyűségét, amolyan örömfoci az egész.

Reggelire azt ette, amit mindig, vajaskenyeret számacalekvárral és hozzá egy kis kávé, és eszébe jutott, hogy utálta ezért az apját még gyermekkorában, hogy mindig ugyanazt az ételt eszi reggelire, és soha meg nem unja, utálta, mért félt, hogy egyszer ő is olyan lesz, akit nem érdekel a változatosság, pedig a változatosság maga az élet. Most már tudta, a változatosság nem a legfőbb ismeretjelje az életnek, hanem csak egy olyan velejáró, ami néha ott van, néha nincs, mint az égbolt, amely kimeríthetetlenül fantáziadús, ha fúj a szél, de akkor sincs baj, ha nem, akkor csak egyszerűen gyönyörű.

Már előző nap eltervezte, hogy ki-megy a falu végén lévő fákkal övezett tisztásra és a felhőket fogja figyelni. Ők fogják eljátszani a következő fejezetet, és ő, mint hű historikus, csak lejegyzí a történeteket. Útközben megakadt a szeme egy érdekes alakú bokron, és átvillant az

agyan, hogy az a bokor fel fog tűnni valahol-valamikor az írásaiban, de még nem tudta hogyan, talán egy lány fog így kinézni, aki először tapasztalja meg a teljes magány érzését, de az is lehet, hogy az édesanyjáról írt regény egyik mellékszereplőjének az orra lesz ilyen alakú; mert semmi sem biztos és semmi sem azonos önmagával.

A felhők, szokás szerint, nem okoztak csalódást, néha még ő maga is meglepődött egy-egy eredeti fordulaton, amit egy hatalmas vízpáratömörülés jelenített meg néhány napsugár és egy kis szél segítségével. Már azt is elhatározta, hogy ezután bármit ír is, ahhoz mindig segítségül hívja majd új barátait...

Aztán egyszerre csak ott volt.

Nem hasonlított semmire, amit addig látott, mégis pontosan olyan volt, ahogyan elképzelte, de mire ezt végiggondolta, már azt is tudta, hogy ő mindig pontosan úgy néz ki, ahogyan elképzelik. Nem tudta, hogy hangokat hall-e, vagy csak a gondolataiban jelennek-e meg a szavak, mert erről soha nem volt egyértelmű elgondolása, de mindez oly lényegtelen volt az elhangzott súlyos mondatok fényében.

- Válaszolok egyetlen kérdéssedre. Mindenre tudom a választ, de csak egyre fogok felelni, jól gondold meg, mire vagy kíváncsi!

Gondolkodott. A lét nagy kérdése már nem izgatta, a gyermekek mindent tudni akaró kíváncsisága is rég kiveszett már belőle, noha nem volt kiégett ember. Tudta, boldog évek várnak rá, de vajon mennyi?

- A halálom. Mikor lesz?

- Ma.

Két hang.

Egy szó.

Egy mondat.

Egy élet.

Nem értette. Nem akarta érteni. Ez nem lehet! Ez nem jöhet ilyen korán hisz még annyi ötletem van!! Annyi mindent nem csináltam még...

- Dehát hogyan? - akarta még kérdezni, de torkán akadt a szó. Már nem volt ott semmi. Mégis, fel sem merült benne, hogy a dolog nem történt meg, tudta, hogy ez nem csak a képzelet játéka avolt. A szó elhangzott, és a szó azt mondta, ez az a nap.

Őrültként rohant el a tisztásról, nem tudta merre, hová akar menni, csak egyet tudott: el mindentől, ami halált okozhat, mindentől ami bánt hat, mindentől ami megtörténtté teheti azt, ami nem történhet meg, de meg kell történnie, mert abban egy percig sem kételkedett, hogy meg fog halni, mint ahogy abban sem, hogy ennek ellenére mindent meg fog tenni azért, hogy még egyszer lássa felkelni a napot.

Egy búzaföldön állapodott meg, kilométerekre volt minden olyantól, amit emberkéz épített. Nem látott maga körül semmit, csak az aranyló kalászmézőt. Az órát figyelte. Minden perc úgy telt el, ahogy a leglassabb perc szokott, órákig vánszorogott körbe a mutató, miközben ő minden neszre összerézett, minden zörejre úgy érezte, hogy itt van, itt a végétélet, eljött az, ami mindenre pontot tesz.

Éjfél lett. Egy távoli harang zúgása rántotta vissza a végtelenségig kifinomult érzékek birodalmából. Nem hitt a harangnak, nem hitte, hogy még élhet, hisz' Ő megmondta, és Ő nem hazudhatott. Ahogy aztán az új naphól is eltelt egy óra, már kezdett remélni. És mikor egy örökkévalóság múltán meglátta a világosodó keleti égen egy fának a sziluettjét...

Igen! Neki sikerült! Elkerülte a sorsot! Kibabrált vele! Megbaszhatja magát a világ! Élek!!

Üvöltve száguldott haza a csodálatos napfelkelésben, érezte, új erőt kapott, új könyveket az élettől, őt nem fogják évszázadok múltán sem elfelejteni. Holtfáradtan rogyott az ágyába, miközben Anthony Burgess járt az eszében.

Úgy indult mint bármely más nap az utóbbi egy hónapban. Reggel is-

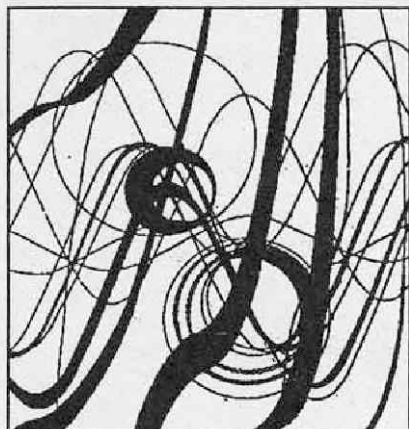
mét érzte, vele van az erő. Elvégezte a mosdás megszokott mozdulatait, majd kiment a konyhába reggelizni. Amikor, hosszú évek óta először úgy érezte, elege van a számcálek-várból, de képtelen volt változtatni.

Feltette a kávé, szelt egy szelet kenyert, megkente vajjal, majd elővette a számcálek-várt. Megpróbálta, sőt, minden erejét megfeszítette, hogy ne kóstoljon bele, de ugyanúgy fogyasztotta el, mint előző reggel, és

mire megette, már értett mindent. Ez a nap ismét az a nap, és a következő is az lesz, és az azután is, és ő mindig azt fogja csinálni, amit azon a napon tett, egészen addig, míg önszántából végét nem veszi az ismétlődésnek, míg saját kezével nem teljesíti be a jóslatot, mert a holnap - és ezt biztosabban tudta, mint bármi mást valaha az életben - csak nélküle jöhet el.

Illés Róbert

Dédelgesd, becézd a magányt,
ha elalszik, magadra hagy.
S míg ő üresen álmodik,
te megtalálhatod párodát.

Harcba indulok

Harcba indulok érted.
Már csatolom elszánt vállamra a vértet.
Hátamon íj, s tegez:
kegyetlen, fényes nyílhegyek.
Derekam övezi kard,
súlyos, kétélű penge.
Sisakom, mosolyom acélból,
így indulok a végtelenbe.
S még magam átverekszem érted
száz csillaghatáron,
addig lesz időd, hogy lénnyé válj,
te álom...

Tudd meg

A szerelem olyan, mint a habfürdő:
először csak ígéretes, finom illat,
majd felénk nyújtózkodó, csillogó
patak,
aztán dús, hófehér ölelés,
míg rá nem jövünk: közlel az egész
csupán
pillanatnyi léttel megajándékozott
buborékok légiója,
és végül nem marad más,
csak némi tajték,
ami fülsértő szőrösöggel örvénylik át
a feledés lefolyóján.

Evidencia

A csúnya és a szép,
a tilos, a szabad,
csendes vagy zajos,
ölel vagy harap,
szent vagy sem,
a tiéd vagy másé,
tisztá vagy fals,
csekk, avagy kápé
sokadmagaddal,
netán egymagad
- Te és a világ -
legyen igaz vagy hamis
de
erről szól minden szavad.

“Ez van”

Nincs másik te, én vagy ő,
nem lesz több ilyen mozdulat,
elviszi minden pillanat
emlékbe egy-egy arcodat
*

Győzi erővel az idő
síkká oldani a halmokat
**

Könnyed más, mint a tegnapi,
ismerős, mégsem ugyanaz.
*

Ami van, minden egyedi
*

Világunk isteni másolat

?

Nap nap után
magam elé nézek.
Kicsit mindig messzebb látok,
kicsit többet értek...
Nem tudom érteni a végtelent,
mert horizontunk véges.

Két hosszú “nincs” között
aprócska “van” csak a létünk.
Szünet vagyunk a semmiben.
Nagy diadal, hogy élünk
...?

PÁLYÁZAT

jelige: Föltámadott a tenger

A TÚ verselemzési pályázatot hirdet. A 28-29-30. oldalon olvasható remekművek a "Föltámadott a tenger" című szavalókönyvből származnak. Részlet könyv előszavából:

"A válogatás alapvető szempontja az volt, hogy olyan jól szavalható versek kerüljenek a kötetbe, amelyek komoly eszmei mondanivalójukkal a mához szólnak s így különféle alkalmakkor műsorra tűzhetők. A szokásos műsorfüzetektől abban is különbözik ez a kötet, hogy nemcsak egy bizonyos alkalomra készült verseket tartalmaz, hanem a magyar nép hétköznapi és ünnepi életének különböző mozzanatait ölel fel. De különbözik a műsorfüzetektől igényességében is: csak olyan verseket vettünk fel a kötetbe, amelyeket művészi értékük kiemel a gyors feledésre ítélt versek sorából."

Tehát rajta! Keressétek az eszmei mondanivalót, az igényességet, művészi értéket, ami megmenti eme műveket az enyészetből.

A pályamunkák leadási határideje: február 15.

A díjazásról a következő számban számolunk be.

Vérsi Endre

SZTÁLINHOZ

Nézd, ó Sztálin! Már épül Szegeden
a gyapjú- s fonaléhes kombinát.

A villamosság bontja rügyeit,
s többé Mohács sem lesz pusztaság.

Az ózdi tüzes bendők izzanak,
Vas-szürke égig száll füstoszlopuk:

Tekintsd a műveink, ó nagy Sztálin:
a magyaroknak végre van honuk.

S hogy van honuk, azt néked köszönik!
Az üzemek s a tágas iskolák,
az egész munkás-paraszt hatalom
magát növelve dolgozik tovább!

A nép idéz: tanulja szavaid,
s megtudja, amit soha nem tudott,
s mint apja képét látja szüntelen,
derűs szemed és szárnyas bajuszod.

A nép atyjának hívja, kit szeret,
s szavát figyelve, várva dolgozik;
ezért köszönt most fiad: a világ
a nagyvárostól mint a kolhozig.
Ezért köszönt növekvő technikánk,
szövetkezetben dolgozó paraszt,
s az iparfüstös, vasas ágain
a munkásosztály mondja ugyanazt:

csak hetven év? Hét évszázadnyi tett!
Százmilliók erős, nagy fénye vagy.
Kis népünk is boldogan néz feléd;
Egy akarattal járja utadat.
A válladon hordod a népeket.
úgy látlak én most tégedet nagy Sztálin,
mint óriást, ki áll a hegytetőn
s galambsereg pihen a vállain.

Sebők Éva

A NAGY EMBER BALLADÁJA

A szikrázó havon,
Mint szűzi tejhabon,
Egy csilingelő röpke szánkót
Két pejparipa von.

Futnak, mint gondolat.
Sunyít a téli nap
S megtorpannak az állomásnál
A gőzölgő lovak.

Leugrik a kocsis
Oly fürgén, mint a csík,
Hátukra még a térdétől meleg
Lótakarót terít.

"Szeretném hallani,
Kit vársz, fiam Bagi,
Milyen embert, hogy ily paradén
Kellett kihajtani?"

Hisz láttam eleget,
Hogy a szövetkezet
Soha egy fölösleges utat
Pejjel nem engedett!"

“Hej, bátyó, most pedig
Nagy ember érkezik,
Várja az egész tszcs már
Kis bodros gyermekig.

Sütnek az asszonyok,
A párttitkár dohog,
Fölbolydult minden, mint a méhkas,
Biz’ ez nem kis dolog.”

“A kánya csipje meg!
A gyomrom már remeg,
Bökd ki, fiam Bagi,
papoltál eleget.”

“Várják a hólepett
Gabonával bevetett
Földek s majd zöld palánta
A barna rög felett.

Várják a bő mezők,
Testükön még a köd,
De kibontják maguk tavasszal
Szomjas szemünk előtt.

S hogy kit várnak? kire?
Figyelj, bátyó, ide:
Most érkezik az agronómus,
Őt várjuk ennyire!”

Kónya Lajos

EL A KEZEKKEL KOREÁTÓL!

Nem hinném, hogy nagyon szelíd szavú
Költő vagyok, a gyűlöletnek
szavaira tanított a falu
s a bányatelepek neveltek!

Mindezmásemmi. Mindenszó szegény.
Feltörne átkom s - elakad. Lám
szivemben mennyi fojtó szenvedély -
s ajkam dadog. Ha elmondhatnám!

Ó Korea! Mikor reádrohant
az ordas, habzószájú falka -
mintha hazám testén harapna,
szinte fájtak húsomban a fogak!

Elvetemült és őrült gyilkosok -
ne lássanak már soha napfényt,
tartsák bár arcuk elé pajzsként
cinikusan a törvényt és jogot!

Görcsös ökölbe szorul a kezem,
majd összeroppan gyenge tollam,
végigsüvölt a szó a szívemen -
Ó Korea, vad haragomban

kiáltani szeretnék! Hulljatok
átkok! Szakadj le rájuk égbolt!
Zúgjatok fák, rizsföldek, csillagok!
Süvöltsd nép, orkánként: elég volt!

Hogyha az égsz pokol összefog,
s ha dollárt bombává kovácsol -
a béketábor mégis győzni fog!
El a kezekkel Koreától!

Ó Korea, te béke, haladás
hazája - fegyvered az erkölcs!
A szegényekbe jó hitet tölts!
Elég volt a tőkés szemforgatás!

Egy az ellenség: Gyilkos, roncsoló
puskák tusától borda reccsen -
s itt kígyó kúszik, lompos bércsaló
időt, anyagot, életen csen.

De harcolunk és szövünk szövetet,
könyveket írunk, verset mondunk,
vetünk-aratunk, gyógyul a beteg,
a gyermek nő - tesszük a dolgunk.

S nem adjuk odá soha Koreát -
Vigyázunk mint szemünk fényérel
Drága Kim Ir Szen elvtárs, béke rád!
S üdv néked nép, szabadság népel

Támadj tank! Rohamozzatok dalok!
Sztálin nevével lángot gyújtsatok!
Ébredj világ! A béke érik!
Csapjon a láng a magas égig!

Pákolicz István

VIZSGA

Az ablak alatt megáll és kapáját
lekoccintva a kőre, fölfigyel.
A hársfaillat mossa izzadt vállát.
Benn: parázs vizsga. Lobogva tüzel
az izgalom. A kérdések keményen
kopognak, de hát nem nehéz nekik:
a villogó ész sarlója serényen
vágja a betűk, számok rendjeit.

Velük izgul. Most rágyujt. Rossz
kalapját

gyűrt homlokára tolja, mert felel
ő is. Mikor a "Mamá"-t elszavalják
elindul. Szemeit könny lepi el...
mert néki, könyv és ceruza helyébe,
már odalökték korán a kapát.

- Elszántan gondol most a
gyermekére

hogyan sikerüljön legalább!

Kónya Lajos

EGY SZOVJET- ÖSZTÖNDÍJAS BÚCSÚJA HAZÁJÁTÓL

Elindulok szép hazámból,
híres kis Magyarországból -
búcsúzóra nyílik ajkam,
jól nézzetek végig rajtam!

Elindulok messze földre,
de ne hulljon senki könnyel!
A szívemben nincsen bánat -
látom benne új hazámat.

Bennem lüktet Magyarország,
viszem magammal a sorsát.
Gyermekkorom - rossz emlékül,
hunyorogtatva még a fénytül.

Viszem szabad éveinket,
derűs fényét terveinknek,
szívemen már zeng a holnap,
jövő éveink dalolnak!

Kapa mellől, kasza mellől
jöttem, mintha futó felhőn -
keserű paraszti sorból,
jöttem százados nyomorból.

A múlt zörgő lombot hullat -
boldogok, akik tanulnak!
Mélybe szédült nemzedékek
adnak engem át a fénynek!

Búcsúzóra nyílik ajkam,
nézzetek jól végig rajtam -
amikor majd visszatérek,
lehet, meg se ismernétek.

Sokat változik az ember.
Én is nővök - marxi elven,
engem Sztálin formál ujjál!
Ezer éven leszek úrrá!

Hazám aszályos pusztáit,
öntözöm majd fonnyadt fáit,
szikesein búza lengjen -
Dnyepropetrovszk tanít engem!

Édes hazám, Magyarország!
áldom ezt a boldog órát,
hogyan feljött a hajnalcsillag
egén sötét napjaimnak!

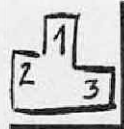
Engem, hazám kéklő ege!
Örömmel kiáltom tele:
kinek hazája van, népe -
lehet nemzetközisége!

Kigyulladt egy szép szívárvány,
Moszkva boldog ege vár rám -
hazám a föld jobbik fele,
harcos béke az erejé!

Csodálatos forradalmak!
Köszöntlek Szovjet! Hatalmad
köszöntöm nép, jó erődöt!
Legyek munkása jövődnek!

Búcsúzóra nyílik ajkam,
boldogságot láttok rajtam -
keserű paraszti sorból,
Sztálin emelt ki a porból!

Taníts, Sztálin! Nevelj Volga!
Adj erőt, föld, két karombal
Világosságot szívembe -
érted harcolhassak, Eszme!

A Női Tornász Vidékbajnokságon, mint már annyiszor, főiskolánk csapata kitűnően szerepelt az elmúlt hónapban.

Cziberéné Nohel Gizella tanárnő által felkészített csapat az első helyet szerezte meg Budapesten.

Csapattagok:

Kelemen Orsolya (III. évfolyam)
Mátis Noémi (III. évfolyam)
Auth Adél (II. évfolyam)

Raskó Emese (II. évfolyam)
Balogh Zsanett (III. évfolyam)
Csejtei Andrea tanárnő

GRATULÁLUNK!

És további sikereket lányok az országos bajnokságon!

A SZOTE testnevelési csoportja szervezésében november 6-án a Dóm téri váltófutáson

mérték össze erejüket és gyorsaságukat a szegedi egyetemisták és főiskolások. Csapatonként 5 fiú és 5 lány nevezhetett. A verseny célja a sport sokat hangoztatott előnyei mellett a felsőoktatási intézmények közötti sportbaráti kapcsolat volt.

És természetesen egy igazi buli, ahol jól érezhetted magad és még a közönségnek is tetszik.

Főiskolánk nagyrészt testnevelés szakos hallgatói dicső győzelmet arattak. Az első három helyezett csapatnak járó oklevelet valószínűleg a Topolya soron bárki megcsodálhatja.

A KOSÁRLABDÁS FIÚK várják a szurkolókat a MOL Egyetemi-főiskolai Bajnokság Keleti csoportbeli elkövetkező meccseire, itt Szegeden!

Időpontok:

november 10. vasárnap	16.00
JGYTF - Gödöllő	
november 15. péntek	19.00
JGYTF - Nyíregyházi MG	
november 16. szombat	8.00
JGYTF - Nyíregyházi TK	
december 4. szerda	20.30
JGYTF - JATE	

További hírek a TRAPP-NAPRÓL

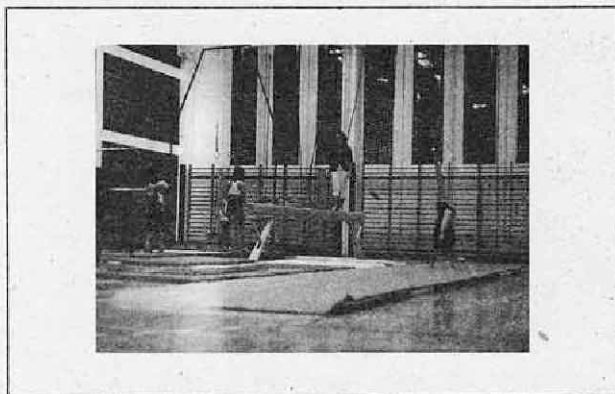
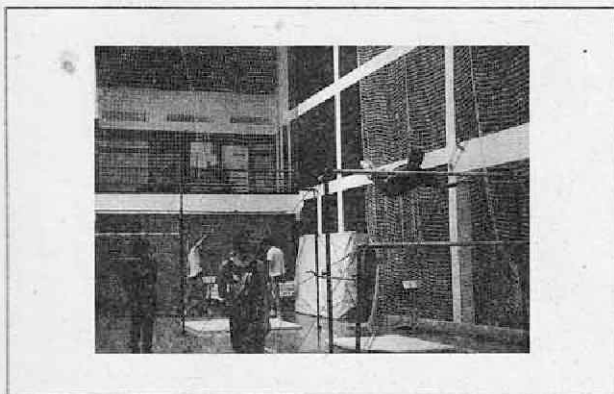
Tesiseknek forrón ajánlott!

– Sok mindent lehet nyerni a versengés alatt, már a részvételével is. Pl.: szívélyesebb aláírás félévkor a tanároktól, és a csapatodat is támogatod.

– Az évfolyamok által “delegált” hölgyeknek szépségkirálynő választás lesz.

– A tanítás nélküli, de munkanapon de. 10-től du. 4-ig tartó bulin belépőjegyet lehet nyerni, a résztvevők emblémás pólót kapnak.

További információk a Topolya sori hirdetőn!

Kiadja: JGYTF
Hallgatói Önkormányzat

Főszerkesztő:
Baranyai Anikó

Szerkesztők:
Herczeg Zsolt, Kunstár Tünde,
Pecsenya Ágnes

Lapzárta: 1996. november 19.

Tű

Grafika:
Nagy Ildikó

Fényszerkesztés:
Pecsenya Ágnes

Nyomda: SZOTE Nyomda

Készült 1500 példányban